

D

1654

On. Biblioteca

Palatul Cultural

Arad

LIA

2 Lei

Redacția și administrația:

Timișoara I.

Str. Lovinici No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-66

Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului TimișAbonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 leiApare sub egida
„Astei Bănățene“

Inzestrarea armatei

Cu o nespuse de mare bucurie citeam deunăzi comentariile presei streine în legătură cu fortificarea granițelor noastre, aprecieri făcute „Stăvilărilor Regelui Carol“ și în general uriașelor eforturi ale României de a se pune la adăpost de orice surpriză în actualul conflict din Europa.

Nu putem spune că viitorul ne surâde și că am făcut tot ceea ce ne-a stat în putință pentru apărarea gliei strămoșești, dar dacă azi suntem pătrunși de acel sentiment de siguranță care ne dă tăria de a privi cu mult curaj desfășurarea evenimentelor, trebuie să ne oprim în primul rând la acțiunea pentru inzestrarea armatei, în fruntea celor pătrunși de grija ce trebuie să o avem pentru ostașii țării stând chiar M. S. Regele Carol II, Suveranul fiind pilda vie și atotgrăitoare a sacrificiului pe care va fi necesar să-l aducă pe altarul patriei fiecare român.

Subliniem încă odată aceste cuvinte, pentru a scoate în relief distincție ce se cere făcută între *prisosul* pe care îl dăm pentru inzestrarea armatei și *sacrificiul* pe care trebuie să-l facem pentru mărirea utilității tehnice al soldatului.

Din momentul când țara a făcut apel la obolul fiecăruia dintre noi, emițând bonuri pentru inzestrarea armatei, un singur gând să ne călăuzească: fiecare are datoria de a contribui la augmentarea inventarului armatei, dar nu numai cu prinosul pe care îl are, ci făcând un sacrificiu în plus peste acel prinos. Numai astfel vom putea întări paza fronturilor, asigurând libertatea și avutul fiecărui cetățean.

Exemple de jertfă și abnegație pentru interesele superioare ale țării sunt nenumărate, vom aminti doar două. Aci în Timișoara, un locotenent invalid și-a oferit toate economiile, peste una sută mii lei, pentru inzestrarea armatei. În județul Arad o văduvă a dat întreaga sa avere, casă, pământ și bani, angajându-se apoi servitoare ca să-și poată câștiga existența.

Nu tirade patriotice, nici îndemnuri călduroase așteaptă oștirea dela noi, ci armamentul modern, ca să poată răspunde așa cum se cuvine celor ce ar încerca să ne înalce hotarele.

Pilda finlandezilor să ne fie mereu înainte. O mână de oameni, conștienți de îndatoririle pe care le incumbă fiecăruiu patriei, dotați fiind cu suflet dar și cu armament trebuincios, înscriu azi pagini de epopee în istoria lumii.

La hotarele României se ridică stăvilă împotriva dușmanilor, dovadă că banul public ajunge la destinație, iar munca milioaneilor de brațe nu se iese de geaba.

Gândul nostru de toate zilele, până când va trece perioada de criză ce s'a abătut asupra omenirii, să se îndrepte spre armată și spre mijloacele cu care trebuie să o inzestram.

ROMULUS P. ROȘU

Adunarea gospodărească dela Cluj

Membrii guvernului în frunte cu d. președinte de consiliu Tătărescu în capitala Ardealului

Cluj, 21. (Prin telefon). — Azi dim. la ora 8.45 au sosit la Cluj, venind cu un tren special dela București, membrii guvernului, în frunte cu d. consilier regal Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri însoțit de dd. Ionescu-Sisești, Ghelmegeanu, Petre Andrei, M. Ralea, general Icuș, Al. Radian, prof. Hortolomeiu, C. C. Giurescu, Istratie Micoșcu, Fr. Pop, S. Dragomir, M. Șerban, Sibicenu, N. Vlahide secretar general al preșidenției, generații Benghiu și Liteanu.

Pe peronul gării se aflau dd. consilier regal Valda-Voevod, Coriolan Tătaru rezident regal, general Dănilă Pap rezident regal al ținutului Alba, Al. Marta, rezidentul ținutului

Timiș, P. Georgescu comandantul F. N., Seb. Bornemisa primarul Clujului, etc.

Dela gară d. Tătărescu și membrii guvernului au plecat la rezidență.

La ora 10 a avut loc o importantă consfătuire ministerială, prezidată de d. Tătărescu.

În afară de membrii guvernului participat prefectii și parlamentarii din județele ardelene, primarii de reședințe și conducătorii breslelor.

Primul ia cuvântul d. Coriolan Tătaru, rezidentul regal al ținutului Someș, care face urări de bun venit înalților oaspeți.

Alocuțiunea d. consilier regal Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri

Domnilor,
Mulțumesc dui rezident regal pentru cuvintele însuflețite de bună venire.

Mă grăbesc să declar că sunt aici însoțit de colaboratorii mei nu pentru a vorbi, ci pentru a înfăptui.

Vremurile ne impun metode, în actele de guvernare și noi metode în actele de administrare.

În locul acțiunii birocratice, fatal greoaie și fatal întârziătoare, trebuie să intronăm acțiunea directă, care presupune rapiditate în actul de informație și rapiditate în actul de soluționare.

Iată de ce guvernul a hotărât să convoace periodic, în capitala țării aceste mari adunări gospodărești, constituite din capii autorităților comuna-

le, județene, ținutale, prin reprezentanții parlamentului, ai camerelor profesionale, ai breslelor și din reprezentanții F. R. N.

În aceste mari adunări gospodărești, se vor lua în cercetare, periodic, toate problemele locale și regionale a căror soluționare depășește puterile autorității locale și reclamă intervenția actelor de guvern.

Astăzi luăm în cercetare problemele gospodărești ale ținuturilor Someș, Mureș și Timiș, interesând viața socială, economică și culturală a populației acestor ținuturi, care în cadrul operii de reparare istorică, are dreptul să ceară o neîncetată acțiune de ocrotire din partea tuturor guvernelor. (Vii aplauze.)

Vom lua în cercetare, mai cu deosebire, problemele economice, fiindcă întărirea și ridicarea economică a Ardealului românesc și a Banatului românesc va fi una din preocupările permanente ale guvernării noastre. (Vii aplauze.)

Deschizând această primă mare adunare gospodărească, gândul meu se îndreaptă către Augustul nostru Suveran, care a tăiat toate drumurile de înnoire ce vom străbate, în decursul acestei guvernări de acestui guvern care nu are decât un singur scop: a părarea țării și consolidarea națională.

SA TRĂIASCĂ M. SA REGELE CAROL AL II-LEA.

(Asistența în picioare, ovationează îndelung pe Suveran, cu urale prelungite).

În ecoul acestui strigăt, vom începe cercetările noastre și vom pregăti hotărârile noastre.

La lucru!

D. Grigore Gafencu

ministrul de externe al României s'a întâlnit la Vârșet cu d. Tintar Marcovici, ministrul de externe al Jugoslaviei

București, 21. (SIR) — MINISTRUL AFACERILOR STREINE A ROMÂNIEI, D. GRIGORE GAFENCU ȘI MINISTRUL AFACERILOR STREINE AL JUGOSLAVIEI, D. ALEXANDRU TINTAR MARCOVICI S'AU ÎNTĂLNIT AZI 20 IANUARIE LA VÂRȘET.

CEI DOI MINISTRI AU EXAMINAT CHESTIUNILE ÎN LEGĂTURĂ CU ORGANIZAREA VIITOAREI SESIUNI A CONSILIULUI PERMANENT AL ÎNTELEGERII BALCANICE, CARE VA AVEA LOC DUPĂ CUM SE ȘTIE, LA 2 FEBRUARIE LA BELGRAD.

Frontul Renașterii Naționale va sărbători ziua Unirii

București, 21 (Prin telefon). — F. R. N. va sărbători în toată țara ziua de 24 Ianuarie. Secretarii F. R. N. de ținut și județ vor colabora cu autoritățile locale, pentru a se cinstea, așa cum se cuvine ziua Unirii.

La festivitățile ce se vor organiza, vor lua cuvântul și reprezentanții F. R. N.

În seara de 24 Ianuarie, d. prof. C. Giurescu, ministrul F. R. N. va vorbi la radio despre însemnătatea zilei.

Trupe italiene în Ungaria

Senzaționala afirmații ale corespondentului din Budapesta al ziarului „Algemein Handelsblad“

A m s t e r d a m, 21 (Rador). — Corespondentul din Budapesta al ziarului „Algemein Handelsblad“ afirmă cu certitudine că trupe italiene s'ar și afla pe teritoriul Ungariei, spre a preveni orice fapt împlinit, care ar putea fi încercat împotriva Ungariei de Rusia sau Germania. Corespondentul mai afirmă că într-una din cazărmile dela Budapesta se

află mai multe sute de soldați italieni cu tunuri, mitraliere și alt material de războiu. Spre a nu atrage atenția populației, aceste trupe sunt consemnate în cazărmi.

Corespondentul adaugă că alte trupe italiene sunt cantonate în diferite părți ale Ungariei și că se așteaptă noi contingente.

Să refacem „Altarul Cărții”

Cuvântul de „reorganizare” e la modă în viața noastră culturală bănățeană. Se vorbește de luni de zile de reorganizarea Editurii Astrei Bănățene și de a revistei „Luceafărul”. În parte s'a și făcut această reorganizare.

Acum e rândul „Altarului Cărții”. Pentru Duminecă 21 Ianuarie s'a convocat adunarea generală a asociației. Această adunare va însemna desigur o dată importantă în istoria mișcării culturale bănățene contemporane. Pentru a înțelege mai bine despre ce e vorba, să recapitulăm în câteva cuvinte trecutul.

„Altarul Cărții” a fost întemeiat acum vr'o 6 ani, ca cenacul, de scriitorii timișoreni M. Ar. Dan., Volbură Poiană-Năsturaș, Gr. Popiți și alții. D. col. Năsturaș fiind mutat din localitate „Altarul” se întrunește câțva timp regulat la casa d-lui ing. Dion Mardan, în care scriitorii au găsit un amfitrion înțelept și un președinte plin de tact.

O schimbare importantă se produce în viața grupului, când se hotărăște transformarea cenacului în „Asociația Scriitorilor Români din Banat Altarul Cărții”, persoană morală. În credința, dovedită greșită în urmă, că introducerea unui mare număr de membri noui va întări „Altarul”, fondatorul Asociației largesc considerabil cadrele cenacului amical de până atunci. Coeziunea membrilor a suferit mult de pe urma acestei largiri.

Totuși, sub președinția d-lui ing. Dion Mardan, Asociația își continuă activitatea în condițiuni favorabile. Din

păcate maestrul M. Ar. Dan se retrage dela conducere. Interimatul vicepreședintelor Ada Crin și V. Ardelean, a fost întrerupt pentru numai câteva luni de președinția d-lui C. Miu-Lerca. Demisia d-sale a fost marcată de regretabile incidente și secesiuni.

În același timp „Altarul Cărții” a fost și ținta unor atacuri exterioare. Prea susceptibil, unii scriitori mai tineri consideră cu totul nejustificat formele statutare de înscriere ca fiind îndreptate împotriva lor. Ei invoacă greșit prezența în asociație a unui număr de membri, cu puține aderențe în literatură, ca precedent pentru a fi admiși și ei fără formalități. Aci se răzbură largirea întempestivă a cadrelor operată la întemeierea Asociației: toți semnatarii actului de fondare au devenit membri deși toți satisfac criteriile fixate în statute a „scriitorului”.

Adunarea Generală de Duminecă va discuta și modificarea statutelor, totuși nu credem ca să se poată îndoi condițiile de admitere: candidatul indică în cererea de înscriere activitatea sa literară; comitetul desemnează un raportor care expune această activitate în scris; comitetul votează înscrierea după ascultarea raportului, iar adunarea generală confirmă înscrierea.

Părerea noastră este că intrarea nu trebuie să fie prea ușoară, pentru prestigiul însuși al Asociației. Alte puncte din statute ar avea însă nevoie de o urgentă reformă. Așa este numărul membrilor din comitet, care trebuie redus, dacă se dorește o activitate mai vie de

cât până acuma. Nici restricția, od membrii noi nu sunt eligibili în comitet timp de doi ani, nu ni se pare utilă.

De altfel unii dintre scriitorii tineri protestatari au revenit la sentimente mai bune și și-au cerut înscrierea. Ei vor fi cu siguranță admiși de comitetul cel nou, ieșit din Adunarea Generală de Duminecă.

Cel mai important punct al ordinii de zi este, natural, alegerea comitetului. Stagnarea din ultimul timp, pe care n'au reușit s'o scuture nici măcar certurile intestinale de natură strict personală, trebuie să se termine. În acest scop trebuie să fie pus la conducerea „Altarului Cărții” un președinte cu autoritate, cu experiență și mai ales cu o poziție socială consolidată, pentru a putea reprezenta elita intelectualității bănățene cu toată prestanța necesară rolului. Președintele mai trebuie să fie și un om de inițiativă, activ și tenace.

Se pare că în sânul „Altarului Cărții” există un curent puternic pentru alegerea la președinție a prestigiosului scriitor, acum stabilit definitiv la Timișoara, Volbură Poiană-Năsturaș, membru al Societății Scriitorilor Români și fondator al cenacului „Altarul Cărții” din odinioară. D-sa pare a reuni în mod fericit toate calitățile ce se cer unui președinte și nu credem să aibe contracandidat.

Vom vedea Duminecă dacă acest pronostic este confirmat de votul adunării generale.

N. IVAN

Radio

LUNI, 22 IANUARIE.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI
RADIO EXPERIMENTAL. 12: Ora; Concertul și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Muzică variată ușoară (discuri). 13: Ora; Radiofonice; Sport. Diverse. 13.10: Instrumente diferite (discuri). 13.40: Muzică populară turcească de pentru Bairam-Grigore Kiazim (mandolină) și Gică Rădulescu (pian). 14: Radio-jurnal. 14.20: Selecțiuni din operele lui Massenet (discuri). 15: Spectacole; Știri artistice și culturale. Publicații. — RADIO ROMANIA. 19: Ora; Mersul vremii. 19.02: Cronica medicală. 19.15: Prime audiții: L. D-na Florina Dumitriu-Mateescu (voce). I. L. Const. Părușan (corn). 19.50: Radio-jurnal în limba maghiară. — RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI. 20: Apărarea pasivă a poporului lației civile în caz de război, de Prof. D. H. T. muzescu. 20.15: Concert de pian Teofil Dăpru metrescu (Berlin); Muzică de Bach-Scauslatti. 20.45: Radio-jurnal (I). 21: Orchestre Radio, dirij. de Ion Ghiga; Cockney-suită Măzăr Ketelbey; Fantezie din opera „Ruslan și Ludmila” pentru oboi și Orchestră de Glas. 21: Muzică de camera: M. Furman; Trei dansuri: M. Mrazek; Melodii sârbesti de Hans G. Dans țărănesc de C. Dimitrescu; Potpururi din operele lui Hellmesberger de Ischpöck. 22.10: Radio-jurnal (II); Sport. 22.30: Muzică de cameră: A. A. Sarvas vioara I, D. Angela Giugariu-pian, G. Jarosevici-violele; Trio de Ceajkowsky. 23.15: Muzică variată ușoară (discuri). 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

MARȚI, 23 IANUARIE.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI
RADIO EXPERIMENTAL. 12: Ora; Concertul și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Orchestra Sandu Marcu. 13: Ora; Radiofonice; Sport; Diverse. 13.10: Continuarea concertului Orchestrei Sandu Marcu. 13.30: Cântăreți italieni (discuri). 14: Radio-jurnal. 14.20: Uvertură din opere romantice (discuri). 15: Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații. — RADIO ROMANIA. 19: Ora; Mersul vremii. 19.02: Cronica medicală. 19.15: D-na Florina Mersuță (pian) și Virgil Pop (vioară); Sonata de Lekeu. 19.45: Radio-jurnal în limba maghiară. — RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI. 19.55: Patriotismul pacifist, de Prof. Dr. St. Șoimescu. 20: D-ra Irina Dogeanu (voce), Chopin; a) Tătușe; b) Nocturnă; Elegie de Massenet; Cântec de leagăn de Glusam; Serenadă simfonică de Bizet; Humorescă de Dvorak. 20.30: Vasile Alexiu (voce); Dacă de Denza; Mă mai iubeste de Tosti; Viziune venetiană de Renato Brogi; Princesita de Padua. 20.45: Radio-jurnal (I). 21: Tainele noișbânzi de Teofil Sidorovici, Comandanți Străji Țării. 21.15: Orchestra de coară Radio, dirij. de Th. Rogalski; solo de violă Al. Rădulescu; Fuga în la de Bach; Concert pentru violă și orchestră de Händel (violă Al. Rădulescu); Intermezzo de Enacovic; Suita-Holberg de Grieg. 22.10: Radio-jurnal (II); Sport. 22.30: Concert de violoncel Juliu Boniș; Suita II-a de Caix d'Herveloy Feuillard (1-a audiție); a) Preludiu; Tamburin; c) Musette; d) Cântec de vânt; e) Cântec de jale; f) Gigă; Baladă și Serenadă de Enrico Mainardi (1-a audiție). 22.55: Muzică de Carnaval (discuri); Uvertura „Carnavalul” de Dvorak (orchestră simf. din Londra, dirij. de Albert Coates); Carnavalul din Veneția (voce: Toti dal Monte); Carnavalul de Schuman (Orchestra simf. din Londra, dirij. de Landon Ronald); Carnavalul roman-ouvertură de Berlioz (orchestră simf. din Amsterdam, dirij. de Mengelberg). 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

TRECUTUL SLOVEI BĂNĂȚENE

„LEXICON MARSILIANVM”

Contemporan cu Dictionarium Vaholicum-Latinum, găsim un Lexicon Marsilianum anterior anului 1700, înaintaș vocabularului lui Corbea și posterior primului.

Originea lui se păstrează în Biblioteca Universității din Bologna, printre manuscrisele eruditului general italian, Marsigli și a fost descoperit de d. dr. Carlo Tagliavini. Manuscrisul cuprinde 81 file cu 2934 cuvinte, în limba latină, română, maghiară și cu o coloană albă, rămasă pentru limba germană. Textul românesc e scris cu litere latine, cu ortografie ungurească și cu greșeli de grafică. Coloana latină are o sumedenie de cuvinte decadente. La fel, sunt străcurate erori și în textul maghiar.

Scrierea lui, d. Tagliavini o pune între 1670—1690 iar în ceiace privește autorul, numele lui, nu-și exprimă nici o părere. Modest ca și anonimul hasdeian, n'a lăsat nici o notiță. Ii atribuie însă o naționalitate germană. Locul unde s'a scris, pare a fi regiunea Lipovei sau a Făgetului, după cum tinde să dovedească lexiconul.

În ediția completă, apărută în Biblioteca Academiei Române, în redactarea și cu un studiu semnat de d. Tagliavini, găsim particularități dialectale prea puțin sau deloc întâlnite în părțile Lipovei, dar foarte obișnuite în satele din jurul Făgetului.

Possesorul manuscrisului, generalul Marsigli a studiat prin 1698—1700, partea vestică a Banatului cu scopul de a stabili granița dintre Ardeal, Ungaria și Banat. În corespondența lui se găsesc scrisori semnate din Făget, Sintești, Margina, Lipova. Prin nu se știe ce împrejurări, lexiconul a ajuns în mâinile generalului, un pasionat bibliofil și un mare poligraf.

Am căutat să-i găsim o intrudire cu dictionarul pe care l-am atribuit lui Mihail Haliciu, dar ea, atunci când este, e numai incidentală. „Lexicon Marsilianum”, are în prima coloană limba latină, nu pe cea română. Lexiconul, în linii generale, ar prezenta cam aceleași particularități dar mai mult specifice locuri or amintite.

„Dictionarul acesta deci, scris de un Sas sau un German din Ardeal — ceiace nu mi se pare verosimil — într-o regiune în apropiere de Lipova ori de Făget în a doua jumătate a secolului XVIII-lea este, poate, cel mai vechiu dictionar (adică un glosar) românesc, fără îndoială, cel mai vechiu trilingv

que cunoscut, care conține limba română.

„Mi se pare că valoarea lui pentru filologia românească e foarte însemnată pentru materialul adus la cunoașterea dialectelor acestei regiuni în secolul al XVII-lea și în general la cunoașterea limbii aceluia curent literar pe care-l numim româno-calvin.”

Iată câteva cuvinte și expresii provinciale din lexicon: pusthnyec = pustie; pusthnyetate = pustietate; rinye = râie; strigonji = strigon; blastemesk = bestem (v); ruzhnyesk = rusinez; slaina = slănină; genete = găscă; vom = debordez; ko fuost tuat de al săracu de găl = c'a fost tot goi, săracul de ei; ambo a bustle = se târâște pe mâini ca un copil mic; de afeve = zadarnic, etc.

În adevăr, a fost un mare noroc că această operă lexicografică, așa de prețioasă, a ajuns în mâinile unui înțelept, fără îndoială, datorită ignoranței, naștinței, au dispărut o mulțime de scrieri vechi bănățene sau se mai păstrează și acum în cine știe ce rafturi sau prin cine știe ce poduri dărăpănate.

Am găsit un manuscris — monografie din veacul XVIII, sub strășina unui bordei iar Cazania lui Varlaam (1643) printre calendarele unui gospodar, iubitor de slovă. Și apoi, Fabulele lui Tichindeal — o raritate — nu-au fost aduse din mâinile unui servitor ce-și petrecea vremea rămasă liberă, cu lectura lor.

Nu oprim iar la Lexicon Marsilianum... Deși a fost dat, cu o aleasă îngrijire ca dar specialiștilor, îndosebit bănățenilor, nu s'a mai scris nimic despre. Revistele și folioarele ziarelor, găsesc totdeauna alte subiecte și lasă, voit par'că, o întreagă comoară, în întunericul trecutului.

ION B. MUREȘIANU.

1) Dr. Carlo Tagliavini: Despre Lexicon Marsilianum, A. R. Memorii secției literare, Tom. IV, București, 1929, p. 2.

2) Dr. C. Tagliavini: Il Lexicon Marsilianum, A. R. Etudes et recherches, V, București, 1930, p. 32—33.

3) Dr. C. Tagliavini: Despre Lexicon Marsilianum, p. 12 (355).

Semnarea bonurilor pentru înzestrarea armatei în județul Arad

CURTICI. — Locuitorii dela granița de apus a țării au înțeles marea obligație ce o au față de armata noastră, care trebuie înzestrată cu armament modern și cu munițiuni bune și multe.

După câteva conferințe ținute de harnicul notar, d. Ioan Popovici, din comuna Curtici, în care a lămurit rostul bonurilor pentru înzestrarea armatei, populația în majoritate a semnat după posibilitatea materială a fiecăruia.

Până în prezent subscrierile au atins suma de 560.000 lei, și se speră că până la închiderea listei suma se va ridica

cu 100.000 lei.

— SOFRONIA. În această comună s'a subscrierile până în prezent suma de 100.000 lei, iar în comuna Sânpaul 57.000 lei.

— MACEA. În această comună în urma indemnului dlui notar Nicolae Peja, subscrierile au ajuns la 150.000 lei.

— BUTENI. Suma subscrierilor de locuitorii acestei comune a atins suma de 240.000 lei. În urma indemnului d-lui notar Alexandru Sirca se speră că până la închiderea listei, subscrierile vor ajunge până la 400.000 lei.

Dormitoare-sutragerii moderne calitatea la fabricație proprie, la firma:

Tealan Novac

III S z. Memorandumul 18 Ieșet. 10 87

Scrisori din Paris

Forța navală a Franței

Dela corespondentul nostru

Paris (Ianuarie). — Spre deosebire de Anglia, țară insulară, Franța, putere continentală, s'a sprijinit totdeauna pe armata sa de uscat, care are cea mai veche tradiție militară din lume. De aceea marina franceză, deși veche și creștinată pentru apărarea unui vast imperiu colonial, n'a putut egala niciodată marina engleză, care are unica forță a țării sale. Efortul Angliei se concentra numai asupra marinei, pe când cel al Franței trebuie să se împartă între marină și armata de uscat.

Totuși, astăzi, Franța este printre primele forțe navale din lume. În cursul războiului trecut, ea a dat suficiente și strălucite dovezi de puterea ei. Astăzi, mărită și perfecționată, ea va avea desigur prilejul să-și arate calitățile.

Recent, gazetarii stăini — englezi sau neutri — au fost invitați să viziteze unitățile flotei franceze, precum și recente vase de război. Toți au fost unanimi în a recunoaște marile calități și perfecția construcției franceze.

Din partea presei engleze, ziarele Times, Daily Mail, Daily Express și News Chronicle, au trimis redactori speciali. Corespondentul lui „Times” a vizitat școala navală din Brest, unde și-a dat seama de buna pregătire, pe care o au viitorii ofițeri de marină ai Franței. Ei au mai inspectat un cuirasat de tipul „Dunkerque”, de 26.500 tone, vase

port-avion, un submarin de 570 de tone de tipul „Diane”. Pretutindeni a remarcat — după cum scrie în corespondența publicată în „Times” — excelența calitatea a materialului, precum și moralul ridicat al echipajului. Corespondentul lui „Daily Mail”, la rândul său, subliniază rolul important al marinei franceze în colaborarea cu marina engleză.

Corespondentul ziarului „Times” scrie: „Importanța imensă a armatei franceze tinde, firește, să lase în umbră, chiar pentru francezi, marina. Nu-i de mirare că poporul britanic, conștient de enorma sa putere pe mare, a neglijat să-și dea seama de imensa valoare a efortului francez în acest domeniu. Desigur că marina britanică are, în ce privește, stima și admirația pentru marina franceză. Dar ar fi mare lucru dacă publicul englez ar fi adus la înțelegere ce mare rol joacă vechiul adversar pe mare al marinei britanice”. Am subliniat aceste păreri, fiindcă veneau din partea unor specialiști, care, pe deasupra, mai erau și englezi, deci cu o îndelungată tradiție marinărească.

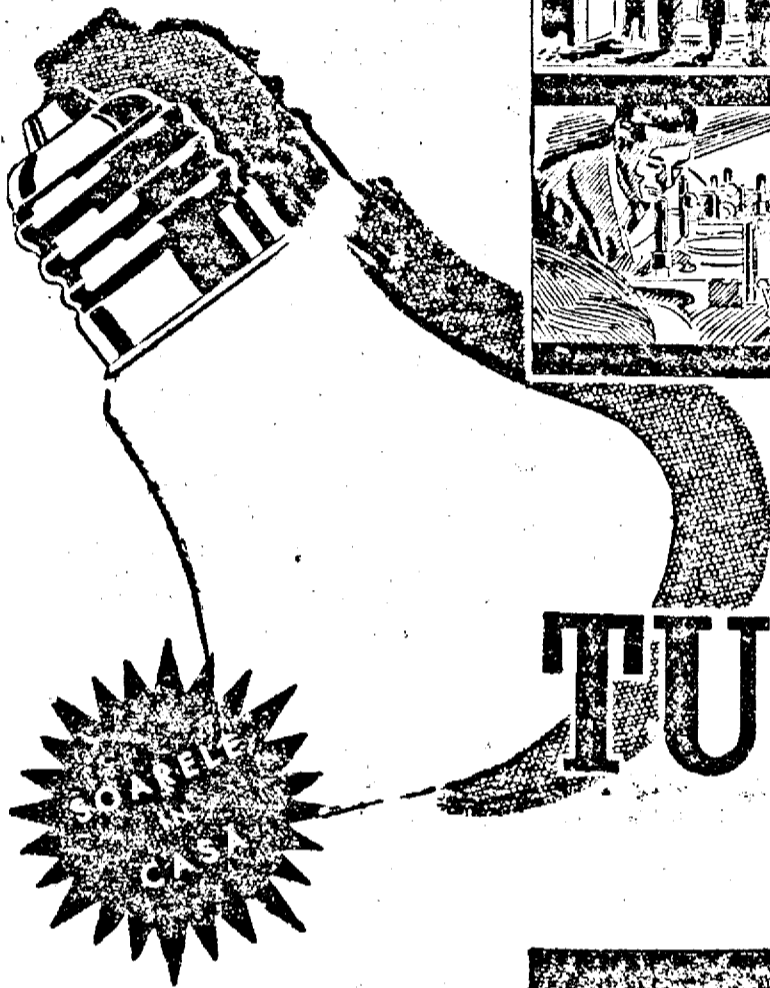
Vizita gazetarii stăini s'a sfârșit cu o excursiune la Gâvrea, unde se experimentează toate blăndețurile și tunurile, cu care este înzestrată marina franceză. Acolo, gazetarii au putut vedea imensul crater produs de o bombă a unei din principalele piese de artilerie, cu care va fi înarmat în curând vasul „Richelieu”, de 35.000 detone. Pe poligonul de tir dela Gâvrea, s'au efectuat următoarele tiruri de experimentare: în 938: 795 de lovituri de mare calibru (cuprinzând și cele de 406 cm.), 2.000 de lovituri de artilerie mijlocie și 3.000 de lovituri de calibru mic.

Datele de mai sus dovedesc îndeajuns că, care se pune în controlarea materialelor utilizate în construcția vaselor de război franceze.

André HATET



Visuri împlinite



Dacă doriți...

SĂ VĂ AȘTEPTE SEARA O
LOCUINȚĂ PLĂCUTĂ
STRĂLUCIND CA ÎN LUMINA SOARELUICA ACTIVITATEA ÎN
BIROURILE DVS.
SĂ FIE O ADEVĂRATĂ PLĂCERESĂ AVEȚI O
VITRINĂ
ATRĂGĂTOARE
CARE SĂ OPREASCĂ PUBLICUL CUMPĂRĂTORSĂ MĂRIȚI
PRECIZIA
ȘI RANDAMENTUL
MUNCII ÎN ATELIERUL DVS.ȘI SĂ REDUCEȚI TOT
ODATĂ CONSUMUL DE CURENT
INTREBUNȚAȚI PRETUTINDENI BECURILETUNGSRAM
KRYPTONDonați cărți pentru
bolnavii din spitale

„Dacia” a făcut un apel pentru strângerea de cărți, cari să fie donate bolnavilor din spitalul militar. Cei ce au înțeles solia acestui gând s'au grăbit să dea din puținul sau din prisosul lor. Sute de cărți, de toate, pentru toți, sunt trimise zilnic și inventariate în biblioteca spitalului.

Nu valoarea materială a celor câteva sute de cărți uzate, onorează această inițiativă, ci utilitatea, efectul lor moral.

Cartea în un spital, are un rol nebănuț de binefăcător — și mai ales în un spital militar. Ea se depășește pe sine în sensul existenței ei, devine un auxiliar prețios, necesar, al tratamentului, un medicament al spiritului, complementar medicamentelor date pentru ali-

narea și vindecarea suferințelor fizice. A fi bolnav în un spital militar, parte de ai tăi, lipsit de vizita obicinuită a unui prieten, nu ești chinuit numai de dureri, ci te incolțește sinistrul gând al părăsirii. Zile și nopți întregi, se înșiruiesc între aceiași pereți în același pat de suferință și de plictiseală, în rezonanță acclorasi oftări ale durerilor altora, — într'un ritm monoton, mai apăsător ca orice boală, și de neînlaturat. Boala fizică se vindecă, rănille se cicatizează, sufletul însă vegetează, în un coșmar, adesea mai greu de suportat decât boala însăși.

O ca te îi dăruiește bolnavului destinderea nervilor. îi îmbie o lume nouă, îi abate gândurile, îi distrează. Ea vine ca un prieten adevărat, fără flori con-

venționale, vine însă cu toată sinceritatea conținutului ei.

Cartea, ar trebui să treacă pragul tuturor spitalelor. Inițiativa „Daciei” ar putea inspira o acțiune generală, pentru înzestrarea tuturor spitalelor — civile sau militare — cu bibliotecă. Dacă astăzi, pentru în un spital militar, o carte e o binefacere, mâine, dacă destinul ne va încerca, spitalele civile, vor deveni neîncăpătoare spitale pentru toți răniții războiului. Și atunci, va fi greu, sau prea târziu, să se mai ia inițiativa pentru colectarea de cărți. De aceea, e bine, să ne îngrijim din vreme. Sunt mulți, îmbucurător de mulți intelectuali, și chiar societăți sau librării, cari sunt gata să dea câteva cărți. Înțelegem cărți de tot felul: literare, științifice, calendare, almanahuri, reviste-magazin, oricât de vechi, dar cari pentru bolnavul legat de pat, sunt întotdeauna noul.

Să adunăm deci și să donăm cărți pentru bolnavii din toate spitalele. Acțiunea aceasta, ar putea-o prelua de ex. „Crucea Rosie” sau o Reuniune de femei. Ne adresăm deci, pe această cale, onoratelor conducători a acestor societăți, pentru ca să-și însusească această acțiune, perfect compatibilă, chiar integrată cu rosturile lor.

C. MIU-LERCA

O catastrofă cerească
de proporții uriașe

Berlin, 21 (Rador). — Observațiile făcute de instituțiile astronomice din Hamburg și Sonnenberg au constatat că s'a produs în lumea cerească o catastrofă de proporții uriașe. Un corp cereesc de mărimea soarelui nostru ar fi făcut explozie în Călea Laptelui. Cata-

strofa s'ar explica printr'o degenerare a atomilor aceluși corp cereesc. Prin energia produsă de această bruscă explozie, mari părți din corpul cereesc au fost aruncate în spațiu, în toate direcțiile, urmându-și calca cu o înțalță de mai multe milioane de km. pe oră.

De 35 ani

Mobilele Siebold

sunt cele mai bune investiții de ban.

TIM ȘOARA 11, Str. Telegrafului 22.

Expoz. permanentă la Jafă Unirii 14.

Ce au dobândit minoritățile în statul român

Situația minorităților din Transilvania se poate descrie în chip edificator în lumina cifrelor. Alipirea acestei provincii de Regatul României în 1918, n'a însemnat numai un act de voință etnică, întemeiat pe principiul autodeterminării, ci deopotrivă, o importantă fază istorică în dezvoltarea economică, socială și culturală. Adevărata încadrare a Transilvaniei în structura statului modern s'a făcut odată cu desmembrarea acestei provincii din monarhia Austro-Ungară. Până la unire nici nu erau posibile forme de evoluție superioare; ele rămânând întepente și determinate de caracterul privilegiat al proprietății. Timp de 350 ani, de la 1500 până la 1848, toate relațiile, de proprietate, juridice și morale se întemeiau pe regimul iobăgiei, care lipsea de orice drepturi o populație de 3 milioane și în primul rând cea majoritară, românească. De la 1848 și până în 1918, civilizația a alcătuit nucleu în centrele urbane unde marea proprietate avea interese și a înlesnit crearea unor instituții de drept public; însă toate acestea cu un caracter limitat și cu o viață redusă în cadrul sistemului feudal. O nouă viață întemeiată pe proprietate țărănească liberă, pe egalitate de drepturi politice și nevelări sociale, a însemnat în 1918, odată cu alipirea Transilvaniei de Regatul României. De atunci și până astăzi, progresul este considerabil și datele statistice se însărcinează să spună răspicat acest adevăr.

În domeniul instrucției și al culturii populare, regiunile locuite de minorități și-au sporit standardul într'un ritm accelerat. Pentru a se vedea mai clar deosebiriile dintre starea dinaintea războiului și cea favorizată de unirea Transilvaniei, vom reproduce într'o coloană datele statistice publicate de statul maghiar în 1912 și cele aparținătoare statului român în 1939, pentru regiunile locuite cu minorități.

| Județe | Stiutori de carte în 1912 | Stiutori de carte în 1939 | Sporul în % |
|--------------|---------------------------|---------------------------|-------------|
| Ciuc | 58.0 | 78.0 | 20.0 |
| Odorhei | 69.1 | 85.0 | 15.9 |
| Trei-Scaune | 66.9 | 85.2 | 18.3 |
| Mureș | 51.1 | 69.2 | 18.1 |
| Cluj | 35.6 | 70.0 | 34.9 |
| Arad | 47.0 | 70.0 | 23.0 |
| Bihor | 51.5 | 60.9 | 9.4 |
| Satu-Mare | 55.0 | 67.4 | 12.4 |
| Brașov | 82.0 | 90.0 | 8.0 |
| Sibiu | 70.0 | 87.0 | 17.0 |
| Târnava-Mare | 61.1 | 85.7 | 24.6 |
| Târnava-Mică | 49.8 | 69.3 | 19.5 |

În ce privește repartitia pământului, datele sunt tot atât de lămuritoare și, ele oferă puțină opiniei publice de a judeca importanța și proporția reformelor. Pe de-o parte vom menționa structura proprietății din statul maghiar și cea de astăzi din statul român, iar pe de altă parte vom arăta ce-au obținut minoritarii prin improprietărea românească.

Până în 1918, proprietatea mare, dela o mie de jugăre în sus, deținea 4.026.051, iar proprietatea dela o sută până la o mie de jugăre, avea în posesia ei 1.999.793 jugăre. În același timp, proprietatea până la cinci jugăre, abia reprezenta 582.143 jugăre teren arabil. Așa se înfățișau relațiile de proprietate chiar după statistica maghiară din 1912.

Iată și cifrele din 1939. După reforma agrară, 883.443 (88%) proprietari mici dețin 7.289.953 jugăre și 123.887 (11.5%) proprietari mijlocii dețin 3.741.300 jugăre. Aceste două categorii de proprietari au în posesia lor 84% din

suprafața terenurilor cultivabile, iar în jugăre, repartitia față de 1912, sporește de 20 ori.

Și acum să trecem la cifrele care se referă la populația maghiară. Reforma agrară a adus o radicală deplasare în favoarea micilor proprietari de pământ. Au fost expropriați 97 latifundiați, care dețineau în statul maghiar marea proprietate, în schimb, au fost improprietățiți 76.000 țărani unguri. Ținând seamă de proporția numerică, întinderea proprietății numerice, întinderea proprietății acestora din urmă a sporit chiar mai mult decât a țărănilor români. Astfel, în județele secuști, media micii gospodării se menține la opt jugăre, pe când în județele Făgăraș și Alba, cu populație curat românească, numai la șapte jugăre. Deasemeni calitatea pământului este în favoarea țărănilor maghiari. Folosind același utilaj cu satele românești, producția țărănilor unguri din Secuime este superioară cu 200 kgr. la hectar.

Am examinat într'un articol anterior progresele înregistrate de populația minoritară din Transilvania, din punct de vedere cultural și al îmbunătățirii situației celor mulți prin improprietărea efectuată de statul român.

Continuăm a relata și alte ameliorări de viață în folosul aceluiași minoritari, decurgând din reformele pomenite și din restul măsurilor luate de administrația românească.

Urmarea imediată a improprietării a fost o nouă înfățișare a satei. Imaginea progresului ne-o dă casele de cărămidă, care au sporit în 20 ani de regim românesc, cu 58%, fie că cele vechi s'au transformat, fie că s'au construit noi gospodării după cerințele igienei.

Dar, ca să avem o imagine justă a datelor, vom reține și cifrele dinaintea războiului, adunate de ministerul de interne din Budapesta. În 1912, abia s'au putut număra 336 case de cărămidă în județul Ciuc și 199 în Trei-Scaune. Majoritatea construcțiilor țărănești în cele două județe locuite de populație maghiară erau la data aceea de lemn în deosebi de pământ.

Să ne oprim și asupra investițiilor. Recensământul din 1912 precizează, că toate sumele alocate de statul maghiar până în cale an pentru rețeaua căilor ferate din Transilvania, se ridicau la 779.561.000 coroane (echivalente cu moneda românească în lei). Ori, bugetul general pe anul 1938-1939 prevede pentru căile ferate un fond de aproape

Prin îngrijire am devenit sănătos:

D. IULIU ELSNER, Timișoara III, str. Brâncoveanu 17:

„De mulți ani sufream de dureri de sale, cari s'au reînnoit în fiecare iarnă. BAILE NEPTUN, dar mai ales tratamentul special m'au eliberat de suferințele mele. Astăzi sunt în vârstă de 69 de ani, viguros, sănătos și drept recunoștință am intrat în rândul clienților permanenți. În urma acestora recomand Baile Neptun în modul cel mai călduros.“

A veni la Baile Neptun, înseamnă a se învâța și a economisi mulți bani!!

Baile Neptun Timișoara

1 milion de lei, din care sumă peste 70% se investește în Transilvania.

La capitolul drumurilor, pozițiile se mențin astfel: Statul maghiar 1912: 1.142.700 coroane. Statul român 1939: 380.000.000 lei.

Cu privire la numărul întreprinderilor și investițiilor industriale, comparațiile deasemeni sunt sugestive. Înainte de războiu funcționau 450 întreprinderi. În 1939, numărul lor este de 1860. Anoi, investițiile industriale au sporit în felul următor: Statul maghiar 86 milioane coroane. Statul român: 17 miliarde lei.

În circulația capitalurilor, populația minoritară deține o situație considerabil sporită. În 1912 existau în Transilvania 361 bănci maghiare, cu un capital de 31 milioane coroane și 160 milioane depuneri. În regimul românesc, numai un număr de 22 bănci, dețin un capital de 600 milioane lei și depuneri de un miliard jumătate. Tot în 1912, sașii aveau abia 27 bănci, cu un capital de 9 milioane coroane. Astăzi, sașii și șvabii au concentrat la numai 42 bănci un capital bancar de 700 milioane și depuneri de un miliard lei, ceea ce înseamnă că fiecare german din Transilvania are o contribuție de 2000 lei.

În cooperatie, populația minoritară a cunoscut în regimul românesc o epocă de prosperitate unică. În patru ani, centrala cooperativei maghiare Hangya a vândut mărduri în valoare de 500 milioane lei. Față de vânzările dinaintea războiului, suma s'a majorat de 500 ori. Populația germană, dela 8 unități cooperatiste, a ajuns în 1939, la 200 cooperative de credit, iar dela depuneri de 10 milioane coroane în 1912, la 300 milioane lei în 1939. Cooperatia de consum germană a luat o dezvoltare și mai mare. Aceste cooperative vând anual mărduri în valoare de 550 milioane.

Iată câteva date cari n'au nevoie de nici un comentariu. Ele vorbesc în chipul cel mai convingător despre enorma prosperitate obținută în statul român de minoritățile conlocuitoare și condițiunile liberei dezvoltări asigurate de spiritul demofil al reformelor românești.

COLȚUL BISERICII

DUMINECĂ

„Astăzi a intrat mântuire în casa aceasta, căci și acesta fiul lui Avram este.“ L. 19, 9.

Isus venea totdeauna cu mare plăcere în Ierichon, deoarece era un oraș așezat pe una din marile căi comerciale ale Orientului, era o adevărată grădina plină de flori și pomi fructiferi. Ierichon, mai era un însemnat punct vamal.

La vestea sosirii lui Isus, mai marele vameșilor, Zacheu, aleargă cu o mare mulțime de oameni, întru întâmpinare. Dar fiind mic de statură, se urcă într'un pom, pentru a fi sigur că vede pe Mântuitorul.

În privința caracterului și moralității lui Zacheu, părerile sunt diferite. Unii susțin, că fiind mai marele vameșilor, era un om hrăpăreț și lacom, cu alte cuvinte, păcătosul din parabola vameșului și a fariseului. Alții, sunt de părerea — între oari eminentul scriitor bisericesc Mgr. Em. Bougand — că era un om evlaios, deși prin ocupațiunea sa zilnică era tentat să păcătuiască. Cei din urmă, cred că Zacheu era un suflet drept așa cum se află în toate straturile sociale, care dându-și seama de inerențele nedreptății, caută să le ușureze

Normalizarea traficului german de mărfuri cu țările neutre

Una dintre cele mai importante probleme ale Germaniei la începutul războiului a fost menținerea și sprijinirea traficului cu țările neutre. Direcția Căilor ferate germane a considerat datoria sa — așa cum se exprimă ministrul Comunicațiilor, Dr. Dorpmüller într'un articol din „Deutsche Volkswirtschaft“ — să normalizeze traficul bunuri și persoane cu străinătatea cea mai repede posibil și să-l perfecționeze conform nevoilor actuale. Paralel cu acțiunea pionierilor de cale ferată a căror muncă s'a desfășurat în fostele ținuturi poloneze o mare activitate de construcții și s'a reluat traficul feroviar cu o viteză peste fostele linii poloneze.

Deși serios preocupată de problema propriului parc al vagoanelor de marfă, Direcția Căilor ferate germane a pus la dispoziția Administrațiilor căilor ferate străine vagoane pentru transporturi din țările spațiului dunărenic și din Balcani. Ca urmare, traficul e bun și prin gările de graniță între Germania și toate țările neutre din Nordvest, Nordul, Estul, Sudestul și Sudul Europei decurge astăzi în mod normal.

Tunelul defileului Jablunka a fost restabilit

Pentru prima oară dela izbucnirea războiului, odată cu intrarea în vigoare a noului mers al trenurilor germane, pe 21 Ianuarie a. c. Berlinul va fi iarăși legat cu Cracovia, reședința guvernatorului, și anume printr'un tren FD și alte trenuri, cari vor începe să circule la data de mai sus pe linia Berlin—Cracovia. Cum dela mijlocul lui Ianuarie se poate conta și cu restabilirea tunelului din defileul Jablunka distrus de polonezi, va putea fi reluat și legătura regulată cu Budapesta. Și deasemeni în pregătire liniile Berlin—Lemberg—București și Varșovia—Cracovia—Praga—Viena.

În general se speră ca, până cel târziu la sfârșitul acestui an, să se restabilească întreaga rețea de căi ferate poloneze, o operă de valoare inestimabilă. Într'adevăr, numai în sectorul Direcției Opneln a Căilor ferate germane au fost distruse 87 poduri și trei tuneluri.

și să le ispășească prin reparațiuni materiale.

La tot cazul, Zacheu în calitatea mai mare a vameșilor, era urât și deprețuit de evrei, nu ca individualitate ci ca funcțiune.

Ori cum ar fi fost, bun sau lacom hrăpăreț, — și noi mai de grabă credem în ultima ipostază — la vestea că Ierichon vine acela, care ușurează mângâie pe cei nedrepti și păcătoși, aleargă înainte și ca expresiunea supramei credințe, se urcă într'un pom să vadă și să nu-i scape nici o mișcare vorbă a profetului.

Isus, văzându-l din departe, îi spune: „Zachee, coboară-te, căci astăzi în casa ta se cade să fii“. Mulțimea „dreptilor“ se revoltă că Domnul vrea să petreacă în casa acestui păcătos și disprețuit. Dar Zacheu răspunde: „Doamne jumătate din averea mea o dau săracilor iar dacă am nedreptățit pe cineva, dau înapoi împătrit“.

Făgăduința lui Zacheu, este expresiunea celei mai înalte măreții morale a căinței și drept răsplată, Isus spune: „Astăzi a intrat mântuire în casa aceasta, căci și acesta fiul lui Avram este“.

TR. C.

Rezidentul Regal Dr. Al. Marta

în slujba Banatului

de Preotul Gheorghe Cotoșman

profesor de Academie Teologică

Aidoma muribundului care, cu sufletul la gură, stă cu'n picior pe tărâmul vieții de aici și cu celalalt pe al vieții de dincolo, pe muribundul care cu groază, inspirată de enigmele eterne și de sentința dreptului judecării, se vede la hotarul ce desparte două lumi diametral opuse: una, pe care o lasă și merge în care așteaptă cu firească înfrigurare între, — omul zilelor noastre și, poate, al timpurilor trecute, în amurgul fiecărei zile, luminat de zorile revărsate de anul ce se naște, îngână ori murmură, tainic ori suspiciat, sub patrafirul duhovnicului nevăzută, bilanțul faptelor trecutului, proiectând, pe firmamentul viitorului, dorinți și nădejdi, cari ca stâlpii de foc din pustii Arabiei vor lumina calea prin sinuozitățile anului pu, care la rândul-i se va scurge ca un șiroiu de apă în marea fără de margini a trecutului.

Anul 1940, în zodia cărui am intrat, este un an, cărui nu-i găsim asemănare în lanțul bimilenar al anilor vieții poporului nostru pe aceste plaiuri, un an care se inaugurează sub semnul marilor îngrijorări și nepătrunselor taine și întrebări. Și nu numai pentru poporul nostru, ci poate în măsură și mai largă pentru celelalte popoare de pe glob, multe din ele surprinse de noul nou an într-o încercare apocaliptică.

Din această quasi-universală încețare și pocnire între puterile întunerecului și cele ale luminii din hora acestei nebulii în care intrat să dănuiească o parte din lume, se vede — alături de chioatele de satanică bucurie a fiarelor apocaliptice pornite să înghită lumea — ca odinioară în Rama, „pânzere și tânguire și țipet mult” ieșit din piepturile victimelor sacrificate pentru salvarea patrimoniului spiritual universal, câștigat de omenire prin strădani de veacuri.

Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, prin înțelepciunea Rezentantului său între noi și a sfințicilor Lui, și prin credința în destinele neamului nostru, care credință deodăuna a inspirat curaj și a făcut nebiruit poporul nostru în fața dușmanilor, țara noastră, clădită pe milioane de eroi, a fost pusă la adăpost de nenorocirile ce s'au abătut atât de crud asupra unora din neamurile învecinate.

România, în frunte cu Regele și conducătorii lor, au intrat în anul nou, stăpâniți de sentimentul că o putere nevăzută, Dumnezeu părinților noștri veghează asupra destinului țării noastre, luminează mințile conducătorilor noștri și întărește brațul înarmat al ostașilor noștri.

Ceeace ne bucură nespuse este că, în aceste zile grele și de adâncă frământare, inimile și sufletul conducătorilor României sunt una.

În timp ce Regele nostru, — urmat de voevodul nădejdiilor noastre — prin prezența Lui, de marile sărbători ale Nașterii și Botezului Domnului, la granițele, trasate de sabia lui Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Sfânt și alui Mihai Viteazul, însuflă credință nouă și putere neînfrântă ostașului român, — sfințicii Lui însuflă aceluși credință și nădejde în puterea de viață, de rezistență și, la caz de nevoie, de biruință totală asupra vrășmașilor noștri, grosului populației civile, rămasă lângă casa și ocolul străbun.

Cei ce au ascultat răspunsul dat de Excelența Sa Domnul Dr. Alexandru Marta, Rezidentul regal al Ținutului Timiș la urările făcute, din prilejul anului nou, de către reprezentanții vieții administrative și bisericesti din cuprinsul Ținutului, au fost plăcut atinși și profund mângăiați în inima lor, că la granița de Apus a țării străjuește un veteran, pe care vitregia vremurilor nu l-a putut răpune și munca încordată nu l-a slăbit; un tată al celor mari, dar mai ales al celor mici și umili; un sfințic credincios al Tronului și un adevărat fiu al Bisericii străbune.

Este într'adevăr impresionant să vezi, în aceste vremuri turburi și de adânci, de neconținute prefaceri, când în multe inimi s'a putut furia necredință, indiferentismul și descurajarea, — să vezi un om hotărât, un Român înflăcărat, un Bănățean din fresca elitelor Timișului, care, în ciuda celor mai bine de 70 ani, stă de veghe, ca un tânăr în floarea vârstei, la postul de înaltă comandă, la care marele nostru Rege l-a chemat.

Rezidentul Alexandru Marta este simbolul viu al Bănățeanului mândru de origina sa, de credința sa și de chemarea sa. Postul înalt de grea răspundere ce-l onorează cu demnitate neegalată, dă cuvântului său putere magică, de a influența, în mod hotărât, pe toți Românii, din partea de Apus a țării, la acte vrednice de trecutul neamului nostru.

Crescut în atmosferă de tămaie, sufletul rezidentului Marta s'a dospit, din copilărie, în aluatul Evangheliei, de principiile căreia se lasă că-ăuzit în toate actele sale mari. — Câteva crâmpie din cuvântarea sa amintită mai sus, vor avea darul să lase în inimile cetitorilor icona celui care a făcut din viața sa un apostolat, în slujba dreptății, a Neamului și a Bisericii sale strămoșești.

Copleșit de „minunea inițiativelor regale” și de „rezultatul înălțător de suflete al luminatelor gândiri Domnești, care neîntrerupt veghează la soarta națiunii și ne dă cea mai strălucită pildă de dragoste de Patrie și neam”, — Excelența Sa rezidentului Marta, se mărturisește, ca un bun creștin, făcând bilanțul anului expirat: „Dar, Domnilor, dacă ne place și putem fi fericiți — a spus Excelența Sa — de a stabili dragostea pilduitoare a Majestății Sale, înaltele și bunele intențiuni ale guvernului către noi, se cuvine a ne supune unei examinări și faptele noastre, a ne face un bilanț oarecare spre a vedea, în ce măsură ne-am format viața după înaltele povețe și fapte pilduitoare...”

Vorbind despre eforturile depuse, spre a asigura maximul de realizări pentru îmbunătățirea vieții populației Ținutului, Excelența Sa spune că acestea „nu s'au putut atinge din motive neatârnatore de voința populației, care când a fost vorba de apărarea Patriei, în primăvara anului trecut, a plecat spre hotare, cu un elan și dragoste fără seamăn; ea și-a muncit ogorul și a făcut ca scumpa noastră Patrie să fie ținută în seamă, cinstită și ferită de necazuri și în raporturile ei externe.”

„Evenimentele externe ne-au găsit gata de a ne apăra, și acest sentiment și devotament nu a slăbit, cu toate neajunsurile inerente unor astfel de stări. În fața acestor evenimente au încetat și au trebuit să înceteze, cu mici excepții, cântirile și privirile chiorăse, căci fiecare și-a dat seama, că armata, apărătoare hotarelor, trebuie să aibă credința și știința că la spatele ei stă un singur popor, o singură credință și o singură dorință: apărarea Patriei, apărarea gliei strămoșești, pe care nici de voie nici de silă nu o vom părăsi; dragostea noastră face perpetuă prezența națiunii române între hotarele ei de azi, în lăuntrul cărora cetățenii loiali, de altă origină etnică, și-au găsit și își vor găsi totdeauna o bună, o fericită așezare...”

Aceste cuvinte, ce vibrează de dragoste față de tot ce este românesc, nu mai inima curată și gura inspirată a rezidentului Marta le-a putut rostii.

Dacă neamul nostru se mândrește cu un asemenea fiu, nu mai puțin Biserica ortodoxă, are motive tari să fie și ea mândră că tocmai acolo, unde primejdia

este mai mare, Dumnezeu a trimis omul providențial, să aducă o totală desrobire și emancipare, sub toate raporturile vieții, materiale și spirituale, poporului român atât de obidit în trecut.

De mult și-a așteptat acest ținut doctorul, cu rețeta salvatoare, care să-i vindece ranele trecutului, încă nedeplin cicatrizate. Luptând voinicește, cu credință, ca un adevărat atlet al lui Hristos, rezidentul Marta a realizat în ținutul Timiș opere pentru cari s'au sbatut și luptat generații întregi.

Fără să amintim ceeace a făcut pentru ridicarea țărânimii române bănățene, din sânul căreia a ieșit, spre a o pune cel puțin pe acelaș plan, privind standardul vieții economice, pe care se găsește populația minoritară, favorizată de regii și împărații austro-ungari, — și fără să apreciem atmosfera și spiritul de pace instaurat în inimile fraților bănățeni, — ne ținem de plăcută datorie a încresta aici, că dacă testamentul Fericitului Mitropolit Andrei Șaguna este azi fapt împlinit, și dacă pot sălta de bucurie sufletele noastre în cor cu ale strămoșilor noștri, având în fruntea lor pe așii Banatului: nobilul Andrei Mocioni, mecenatele Emanuil Ungureanu, naționalistul Aurel Cosma. Prea Fericitul Patriarh Miron etc. această „minune” — cum însuși o numește, — este a se atribui în mare parte dragostei de neam și lege a Excelenței Sale rezidentului Marta, care împreună cu alți fii distinși ai Banatului, după îndelungate lupte și strădanii au dat acestei provincii ceeace constituia gloria ei în vremurile de demult: *Episcopia Timișorii*.

Este încă proaspătă în mintea noastră a tuturor a invitarea pe care Excelența Sa, în calitate de prim-presedinte al Curții de Apel din Timișoara, în anul 1935, a trimis-o elitelor Banatului, spre a participa la adunarea ce avea să dezbătă marea și ardentă problemă a restaurării Episcopiei Timișorii.

La 22 Septembrie 1935, în sala prefecturii din metropola Banatului, în fața a tot ce are Biserica ortodoxă bănățeană mai de valoare și mai bun, în fața intelectualității române bănățene, rezidentul Marta, cu o putere de convingere întâlnită numai la creștinii veacurilor primare, iluminat de credința ce-i mistue întreaga ființă, știu să aprindă candela credinței sfinte chiar și în inimile cărora vântul indiferentismului era gata s'o stingă, așa încât sufletele sutelor de participanți, încălzite de flacăra credinței marelui preot al templului dreptății, au fost pe loc mobilizate, încolonate și pornite în cruciada ce avea să ridice Biserica strămoșească bănățeană din umilinta în care-o aruncară vremile de cruntă asuprire politică și național-bisericască.

Odată declanșată cruciada, ea trebuia să smulgă, neîntârziat, cu orice preț, biruința, care, din atâtea și atâtea motive, cunoscute ori ascunse, n'a venit decât după noui și îndelungate frământări, după noui și frecvente intervenții la înaltele foruri bisericesti și de Stat.

Sufletul acestei cruciade a rămas tot marele preot al dreptății, ridicat, între timp, prin încrederea regală, la suprema comandă a nou-createi unități administrative, a Ținutului Timiș. În clipa istorică a instalării, când din mâinile Prea Fericitului Patriarh și prim sfințic al Tronului, Miron, ia comanda Ținutului Timiș, Excelența Sa rezidentul Marta, n'a uitat să enunțe, în fruntea programului activității Sale de Rezi-

dent, că își va face un punct de onoare din a lucra, mai departe, pentru a reda Banatului comoara cea mai scumpă, răpită de streini: *Episcopia Timișorii*, cel mai puternic bastion de rezistență morală și de fortificare a spiritualității românismului dela granița de Apus a țării.

Și, spre marea bucurie a dreptmăritorilor creștini din Banat, rezidentul Marta s'a ținut de cuvânt. A dat Banatului ceeace au visat și dorit moși-strămoșii noștri.

Obținând grația regală spre a ridica în inima Banatului cetatea spiritului, rezidentul Marta a dovedit că, și de acolo, de sus, unde l-au înălțat virtuțile și inepuizabilele lui puteri de muncă, înțelege să rămână acelaș credincios, bun și militant, al Bisericii străbune, pe de o parte, iar de alta a dovedit că „minunea” regală și-a afirmat și deastădată marea importanță în viața de toate zilele a națiunii, făcând din rezidentul regal persoana care polarizează toate năzuințele Ținutului, persoana care mijlocește efectiv și sigur deslegarea fericită a tuturor marilor probleme ce au drept scop ridicarea vieții naționale, religioase și economice a națiunii din cuprinsul unui ținut.

Așezământul domnesc începe dar să dea roade binecuvântate. El însuflă încredere supușilor, dând conținut demnității rezidențiale. Restaurarea episcopiei Timișorii, prin mijlocirea Rezidentului — care mijlocire n'a putut fi făcută timp de 20 ani de niciunul din șefii nenumăratele partide politice, apuse pentru totdeauna — justifică pe deplin necesitatea reformei ca și utilitatea ei. S'a dovedit încă odată că Rezidența Regală, când este reprezentată de un om cu suflet și inima românească, încălzită de credința străbună, nu este un simplu decor, cu atât mai puțin o ficțiune, ci o esențială și absolut necesară funcțiune în viața națiunii și a țării.

În cuvântarea sa din pragul noului an rezidentul Marta a fost fericit să reamintescă conștiinței bănățene marea minune săvârșită prin înalta înțelepciune a M. S. Regelui Carol II.

„Nu pot să trec cu vederea un eveniment intern al anului trecut, pentru acest colț de țară important: *Episcopia Timișoarei*. Prin grația M. Sale s'a întâmplat și minunea: înființarea episcopiei Timișorii. Zic „minune” deoarece dacă pentru înfăptuirea ei a trebuit să se scurgă 70 ani, ea merită să fie considerată ca atare. De aceea mi-am permis — a spus Excelența Sa — să vorbesc și în general de minunile inițiativelor regale și de luminatelor gândiri domnești, fără de cari, din cauza intrigărilor, manifestărilor de egoisme și ici-colea de afecțiuni criticabile, personale, episcopia nu lui ființă. Credem că acestea vor fi încetat și episcopia își va putea îndeplini marea și înalta sa misiune națională și religioasă, căci de nu, pedeapsa morală nu va rămâne neaplicată...”

Ultimele cuvinte ale Rezidentului Marta lasă impresia unei umbre de îngrijorare ce încă n'a putut fi ștearsă din sufletul omului, care știe că a luptat drept pentru o cauză dreaptă, care o viață întreagă a stat în slujba dreptului și a dreptății, care n'a cunoscut ce înseamnă egoism și fătarnicie, lucru de culisă

(Continuare în pag. 6).

Rezidentul Regal Dr. Al. Maca în slujba Banatului

(Continuare din pag. 5)

magarie, care totdeauna a mers drept înainte, pe calea obiectivității, a sincerității, a umnilui, a cinstei și a adevărului.

Viața lui nu cunoaște smuzozități. Sufletul lui timp de jumătate veac, ca o lumină lină, înfiptă în vârful de munte, luminat cărările multor oameni, a alinat durerile multor desmoșteniți ai sorții, a deschis ochii multor orbiți de patimi și ură și a adus multora liniștea și pacea sufletească pierdută în volburile războaielor.

Ceece îl văd Duminecă de Duminecă, sărbătoare de sărbătoare în fața sfântului Altar, își dau seamă că în sufletul acestui mare demnitar al Statului „nu este vicieșug”. Că el, spre deosebire de atâția alții, luminează calea fraților lui nu numai prin cuvântul său plin de mireasmă înțelepciunii bătrânești, ci și prin însăși viața și faptele sale „preamărind pe astfel Tatăl nostru cel din ceruri.”

Cuvântul luminos și fără echivoc al Excelenței Sale, ia, în împrejurări în care a fost rostit, caracterul unei rugi fierbinți, adresate fraților bănățeni și prin ei tuturor celor ce au în inima lor interesele, bunăstarea și înaintarea acestui ținut românesc, să se înceteze orice acțiune, care, dintr-o problemă de importanță episcopiei Timișorii, vrea să facă trambulină pentru cei cari încă nu s-au putut identifica cu aspirațiile sufletului bănățean.

Turburătorilor acestui suflet, Rezidentul Marta le-a citit, cu toată gravitatea momentului și a slujbei ce o deține, sentința cu „pedeapsa morală” care „nu va rămâne neaplicată.”

O rugămintă, dar și un avertisment: Rugămintă, fraților credincioși, — avertisment turburătorilor!

Vremea în care trăim impune, în mod hotărât, tuturor strângerea rândurilor în jurul unui singur ideal, unui singur steag, pe care stă scris: „un singur popor, o singură credință și o singură dorință: apărarea patriei, apărarea gliei strămoșești...” cu tot ceea ce cuprinde și reprezintă ea, bun și sfânt, cu toate comorile ei neprețuite lăsate nouă moștenire de înaintași.

Pentru noi, Bănățenii, episcopia reinviată a Timișorii, este una din cele mai neprețuite comori din câte ne-au transmis străbunii noștri. Această comoară — ascunsă sute de ani — dorim să o valorificăm, punându-o în slujba idealului de înobilare și întărire a sufletului bănățean, singura forță care, în caz de pericol, constituie cetate inexpugnabilă și reductă nebiruită la granița de Apus a țării.

Din Nădlac-Arad

— TRECERE CLANDESTINĂ DE FRONTIERĂ. Ștefan Crișan și Ioan Kreszan, guarzi comunali, au fost informați, că în comună se află ascunși 14 persoane suspecte. Deplasându-se au constatat, că aceștia sunt de origine oțătăneni polonezi, cari la îndemnul autorităților laghiare au trecut frontiera în mod clandestin cu intențiunea de a merge în Palestina. Au fost predați postului de jandarmi din loc, pentru cercetare.

— PENTRU INZESTRAREA ARMATEI. D. notar Dimitrie Micu, a convocat la primărie pe ziua de Sâmbătă, reprezentanții autorităților și societăților din loc, în vederea aranjării concertului cu intențiunea ca venitul să fie donat pentru armată.

Civilizația izvor de imitație și de decadență

În paginile cotidianului nostru „Dacia”, un distins purtător de cuvânt al satelor noastre, viza îngrijorat, o dureroasă stare de lucruri prezentă în mediul rural, de care nu ne putem instrăina nici unii din noi.

Îngrijorarea privește o abatere de natură morală, sortită să sdumcine treptat în mersul progresist al vremii dușmane și suflet cumințe și de simțire ordonată a familiei de la țară. Țăranii noștri, în egoismul lor exagerat, contractează căsătorii motivate numai de cerința de natură materială, fără să se mai gândească și la alte potriviri de folos în viață, sau la elemente organice și sufletești cari, pot înviora o căsnicie adevărată. Lăcomia după avuție le împăngenește ochii de nu mai văd decât aur și beșug în socoteile lor simpliste, iar de aci înainte, prea de multe ori, totul se transformă în conflicte interne familiare ajungându-se pe cale de desgust de viață, la o îndobitocire a sufletului din om la un materialism care, nu mai are justificarea conservării instinctive a speciei, ci pozează diform în cadrul activ al societății cultivate în familie ca o singură rațiune de a fi a înghes-

bării căsnicilor „de neam și de oame-ni” cum se zice în popor.

Și când te gândești, unde-s vremurile cu cântecul:

„Nu dă badea ochii mei,
Pentru patru boi ai tăi!”

Ce alta însemnează certitudinea aceasta de sentiment decât o cumețenie bătrânească, mai în curent prin experiența ei pozitivă cu imperativele de trăire biologică și de așezarea strălucirii trecătoare ale unei conviețuiri din interes declarat material.

Mai de mult nu era neobișnuit ca, un fecior de „paore” bun, ceeace însemna dela 30 de jugăre de pământ în sus, să ia în căsătorie o fată cu un „ozmac” adevărat cu 4 jugăre de acelaș pământ. Astăzi, lucrurile s-au schimbat. Cel cu un „paor” mai vrea un „paor” și cu nevasta, se măsoară dela egal la egal sau și la mai mult, ca să aibă de unde purta „modele” amândoi și toată familia lor.

Aceasta ține de „civilizație”, de ce-i frumos”, și merge civilizația până a lua în derădere pe intelectuali satelor cari „nu pot cu ei” în lux, în desfrâu, etc.

Problema economică aci nu mai există. Aceștia nu mai cumpără pământ ci hai-

ne la modă. Sbucium creator este mai acolo unde nu este deajuns și e voință de a se agonisi mai mult. Aștia cumpără pământ, nu numai dela mâni ci și dela Șvabi. Să le ajute Dumnezeu să cumpere cât demult și de străini, nu tot străinii dela ei.

„Paorii” de azi s-au făcut din „ozmaci” de ieri. Dar cum? Prin muncă dreaptă și măsurată, tot mai bine drumată și rodnică, înviorată de o veșuire familiară ideală am putea să și plină de dragoste. Dragostea noastră și copii aleși și întărește în beton mat, razimul casei românești închinat lui Dumnezeu, nu Mamonului, și bine moral în lume.

Omul este liber să facă ce vrea în sa lui, foc nu-l poate da, pentru că meștește avuții vecinilor. Dar, mare foc decât exemplul rău, să nu dumnezeu omului, pentru că acesta răutatea și puterea lui de distrugere pârjolește până la fundament odată făcând nesocotită a omului. Propagarea se face cu repeziune de molimă îndăjtită de însăși înfrigurarea omului că în păcat, de nici nu te poți apăra de cu efect.

Să cauți să vedeți, câți din împrietării reformei agrare mai au ce au primit ca răsplătă, din dreptul socială a veacului al XX-lea. A trecut vântul crizei morale sătești, civilizația pe drept cuvânt, prin sălaşurile lor făcând de strălucirea exemplului rău pustiind și vestejind o viață curată oameni lăsați de Dumnezeu să fie văd să nu rătăciască în miez de zi, în soare și în lumină.

Este liber omul să facă ce vrea? Vedem.

— Libertatea aceasta presupune, să, o organizare sufletească întemeiată pe dezvoltarea armonioasă a tuturor puterilor din om. Calea aceasta duce la deprinderi bune și salvatoare. Însă lupta pentru conservarea virtuții strămoșești; lupta împotriva idoliștilor cari fac să degenereze sufletul națiunii (concubinajul, luxul, desfrâu, poroc și obiceiurile abandonate) se însușă din mireasmile florilor vieții cari, creșterea și prosperează pe traseul luminos al credinței în Dumnezeu și al orânduirii lor fără de sminteală.

Și iarăși. Mai de mult, problema căsătoriei o rezolvau tinării îndrăgostiți pe o cale mai scurtă, anume „fugărea” peste noapte undeva și revenia după două zile în casa feciorului. „Fugitul” nu costă ta nici bani; cheltuiala cu „nunta și împătul” cădea și ea în buzunarul omului cu toateastea, noi nu-l putem recomanda nimănui, decât el invariabil la concubinaj, la căsătoriile „la salcă”.

Ceeace propunem noi cu sfat de edincatori este, să ne dăm cu toți osteneț și să aprofundăm filozofic și practic cazurile așa cum ni se prezintă ele în unități sociale deosebite, sub raportul infățșării răului social. Să socotim omul pe pământ, o conștiință și un suflet al existenței lui, cum spun psihologii iar reforma de care are nevoie societatea în care se încadrează această existență ca având două rădăcini, una realitate și alta în ideile, cum constată sociologii.

Unde realitățile nu sunt căutate cunoscute în sinceritatea lor crudă și cauzală, acolo nici nu se poate influența în bine asupra lor, iar unde corespunzător stărilor diagnosticate științific apar formule reale de idei decizive, pe te natura capricioasă a rătăciților sociale, totul se reduce la o bază de decizii efemere și dureroase, din punct de vedere creștin și național.

Coordonarea preocupărilor clare și muncii tuturor instituțiilor spirituale este testă, să salveze ce se mai poate salva.

Miercuri 24 Ianuarie 1940

Adunarea pentru reorganizarea revistei „Luceafărul” și a Editurii Astrei Bănățene

Sunt convocați toți cei cari au aderat la apelul Astrei

Conducerea Astrei Bănățene a convocat pe ziua de Miercuri 24 Ianuarie 1940, în ședința de constituire și constituire, pe toți scriitorii cari au aderat la apelul acesteia pentru reorganizarea revistei „Luceafărul” și augmentarea Editurii.

Secțiunile artistică, culturală și literară urmează a se pune la punct, astfel ca să poată inadevăr corespunde nu numai rol formal, ci și necesităților de a asigura o existență de prestigiu revistei „Luceafărul” pe care sunt chemate a o redacta.

Unele nerăbdări, au aruncat acuze, învinuind conducerea Astrei, că întârzie reorganizarea cerută și așteaptă. Decât, bunii noștri camarazi mai tineri, au neglijat faptul, că această conducere a urmărit nivelarea anumitor asperități, împăcarea anumitor neînțelegeri, inerente, între diversele grupuri literate.

Deaceea a cerut tuturor, prezentarea de memorii, incredințând pe fiecare cu redactarea câte unui proiect de regulament pentru revistă și editură. Fărăste că nimeni, nici chiar anele propuneri luate în comun, n'au fost aprobate, această, credem, pentru a nu leza pe nimeni.

Că, intenția de împăciuire a Astrei, a reușit sau nu, se va vedea.

Miercuri, sufragiul celor ce se vor aduna, va decide asupra sorții viitoare a revistei și editurii.

Se va pune astfel capăt tuturor nedumeririlor, răspunzându-se, implicit, acelor nerăbdări, cari s'au grăbit în acuze.

Noi credem, că e greșit să acuză pe cineva în faza bunelor sale intenții. Cu puțin bun simț și răbdare, să se aștepte rezultatele acestei bune intenții. Numai atunci, judecata este posibilă, și menționându-se obiectivă, poate fi oricât de aspră.

Asupra celor ce urmează a se hotărî

Miercuri, nu vrem să anticipăm nici-o sugestie. Ne exprimăm însă o modestă dorință: Cantitatea să nu se suprapună calității. Cu altele cuvinte, să nu fie deaminate intențiile de armonizare, preferate de conducerea Astrei.

Corpul Portărilor Tribunalului Timiș-

Torontal din Timișoara

Doc. No. 3015/1939.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

No. 1051 din 12 Ian. 1939.

Se aduce la cunoștința publică că, în baza deciziei No. 7440/1939 a Judecătoarei I. Urbană Timișoara și No. G. 7440/1939 al Judecătoarei I. Urbana Timișoara, în cauza execuțională a următoarei Firma Leonida & Comp. S. A. reprezentat prin dr. Pavel Friedländer avocat din Timișoara, în contra urmăritului pentru suma de 40.721 lei capital, interese 5.5% după 10.085 lei, dela data de 1 Aprilie 1939 după 10.148 dela data de 1 Mai 1939, după 10.213 dela data de 1 Iunie 1939 și după 10.275 dela data de 1 Iulie 1939 și 4289 lei spese dela stabilite și cele ce vor mai surveni, se vor vinde prin licitație publică în ziua de 25 Ian. 1940 ora 12 în Timișoara I, Calea Aradului No. 12 și obiectele sechestrate și anume: un autocamion prețuit în 15.000 lei.

Conform art. 20 și Novelei din 1908, prezenta licitație se ordonă și în favorul celorlalți creditori, cari au sechestrat obiectele de mai sus.

Timișoara, la 12 Ianuarie 1940.

Portărei: T. Ionescu.

LUDOVIC CIOBANU

Scurte telegrame

Eterne

Washington, 21 (Rador) — Reuter: Răspunsul Papei la mesajul de pace al lui Roosevelt a fost remis la Casa Albă de delegatul apostolic. Delegatul apostolic a declarat, după ce a părăsit Casa Albă că d. Roosevelt s'a arătat „foarte încântat de conținutul notei”.

Londra, 21 (Rador). — Reuter: Avionul german „Heinel”, care a fost atacat în largul portului Aberdeen de trei avioane britanice, a avut terenul de aterisaj sfărâmat. Trăgătorul dela tunul din spatele aparatului a fost omorât sau rănit. Era vizibil că avionul pierdea din viteză când a dispărut în nori.

Belgrad, 21 (Rador). — Generalul Kosici a fost numit șef al marelui stat major.

Londra, 21 (Rador). — Amiralitatea a instituit un nou serviciu, pentru o mai deplină apărare a vaselor de pescuit contra minelor plutitoare.

Nouile „vase de distrugere” dispun de plâși speciale, suspendate între două vase. De fiecare dată este prinsă o încălțură puternică de explozie. Când s'a strâns un număr mai mare de asemenea mine în vremea din plâși, se provoacă explozia încălțurii și minele sunt nimicite.

Ottawa, 21 (Rador). — Aproape fiecare zi frontiera este trecută de avioane destinate aviației militare canadiene fabricate în Statele Unite.

Londra, 21 (Rador). — Fr. Elliot, fost ministru a încetat din viață.

Stockholm, 21 (Rador). — Armatorul vaporului suedez „Pajala” a fost anunțat că vasul său a fost torpilat fără avertisment și scufundat în 25 minute, în timp ce se afla dela Buenos Aires spre Stockholm, încărcat cu cereale. Echipajul a fost salvat.

Lille, 21 (Rador). — O explozie de gaze s'a produs într-o mină de cărbuni aproape de Noyelles-Godault. Până înaintea au fost scoși 4 morți dintr-o galerie. Sunt lipsă la apel 4 mineri.

Londra, 21 (Rador). — Cargobotul danez „Isafold” de 871 tone a fost distrus Vimeri seara de un incendiu, în timp ce se afla într'un port scoțian. Nu sunt victime.

Nouii audieri în afacerea Alboteanu

Descinderi și trierea materialului

București, 21 (SIR.) — La Cabinetul 4 instrucție au continuat ieri cercetările în legătură cu neregulele săvârșite la fostul subsecretariat al presei și propagandei, de Victor Alboteanu fost director și de P. Codreanu, Vasilescu și Mihail Mircea. Au fost audiați mai mulți infor-

matori, apoi s'a procedat la efectuarea câtorva descinderi. Până aseară târziu s'a procedat la trierea materialului provenit din descinderi.

Printre cei audiați ieri au fost și reprezentanții tipografiilor: „Cartea Românească”, „Socec”, „Unirea”, „Alcalay”, „Eminescu” și „Marvan.” Această au-

dieri a fost făcută spre a verifica modul cum se dădeau comenzile.

Comitetul Sindicatului ziaristilor din București intrunit aseară a hotărât suspendarea d-lui Victor Alboteanu din calitate de membru, până la pronunțarea justiției.

Presă germană susține că

Anglia are intenția de a distruge Reichul

Berlin, 21. (Rador) — Ziarele germane de Sâmbătă reproduc un șir de declarații făcute în ultimul timp în Anglia, din care rezultă intenția Marelui Britannie de a distruge Reichul german.

„Berliner Börsenzeitung” scrie că englezii mărturisesc tot mai fățiș că scopul lor de război, adică hegemonia britanică în Europa, nu poate fi realizat definitiv, decât după nimicirea Germaniei.

Anglia urmărește un al doilea Versailles, spre a domni asupra continentului. Oustă Germania nimicită, ceilalți recalculanți ar fi supuși. Anglia lui Chamberlain a ucenit întotdeauna să zdrobească Germania național-socialistă, pe ascuns la început, apoi camuflat în urmă și în mod fățiș de zece luni, ceea ce din motive tactice a fost trecut sub tăcere este proclamat acum cu brutalitate.

Am primit lupta pe viață și pe moarte, care ne-a fost impusă și armata germană va triumfa asupra voinței de distrugere a adversarilor.

„Völkischer Beobachter” arată de asemenea, că adversarii vor să sfâșie Reichul și să-l îmbucătățească. A devenit limpede acum pentru ce puterile apusene au pregătit răz-

boiul și l-au deslănțuit apoi prin mecanicul garanției date Poloniei. Se vede acum, pentru ce au respins francezii și englezii toate propunerile Führerului, care tindeau la o soluționare reală, și integrală a problemelor aflate în suspensie.

Crima pe care ceilalți o reproșează Führerului constă în faptul că aceste a unit pe toți germanii într'un mare Reich, realizând astfel în câțiva ani visul poporului german.

O nouă notă de protest adresată Angliei de St. Unite

Washington, 21 (Rador). — Stefani: D. Hull, ministru de externe a declarat presei că dacă controlul exercitat de Anglia asupra serviciului postal american, va continua, se va susține „Clipper” via Bermuda. D. Hull a mai declarat că departamentul de stat nu este de fel satisfăcut de răspunsul britanic și că pregătește o nouă notă de protest ce va fi adresată la Londra.

Senatul francez a aprobat

cu unanimitate demiterea parlamentarilor comuniști

Paris, 21. (Rador) — Comisia pentru afaceri străine a Camerei, s'a reunit Vineri după amiază sub președinția d-lui Mistler, care a făcut o expunere a situației militare și diplomatice.

Au urmat un schimb de vederi, în cursul cărora, mai mulți membri ai comisiei au prezentat observațiile lor în legătură cu relațiile franco-sovietice și cu luptele din Finlanda.

La rândul ei, comisia senatorială a sfacerilor străine, a ascultat o expunere a președintelui ei, Berenger, asupra situației. — Senatul a ținut apoi o ședință, discutând proiectul votat de Cameră, privitor la demiterea parlamentarilor comuniști.

D. Naudin, raportor, cere să se acorde încredere guvernului pentru că acesta s'a poartă lupta fără cruțare contra tuturor trădătorilor.

D. Flanchette, se întrecă pentru ce Ambasada franceză din Moscova n'are decât 15 persoane, în timp ce Ambasada sovietică din Paris, funcționează cu peste 150 de persoane? Trebuie impusă paritatea.

D. Bachelet, afirmă că pactul germano-rus, stă la baza actualului război. El regretă că prin măsură cerută de proiectul de lege se crează un precedent care ar putea să ducă la întors contra democrațiilor.

D. Dormoy, votează proiectul, dar cu îngrijoare, deoarece se aduce atingere libertății individuale și care este mai grav, votului universal. Regretă că „Cartea Galbenă” n'a scos mai mult în evidență responsabilitatea U. R. S. S.-ului în deslănțuirea actualului război.

Urmează d. Chautemps, care scuză pe d. Daladier, pentru că acesta nu poate asista la dezbateri. Vicepreședintele consiliului se ocupă de propaganda comunistă și de mijloacele luate contra ei. Guvernul a hotărât să retragă naționalitatea franceză celor găsiți vinovați de înțelegere cu inamicul. D. Chautemps împrăștie temerile exprimate de unii senatori, că s'ar aduce atingere, prin votarea proiectului, principiului votului universal.

D. Chautemps termină cerând încrederea Senatului, pentru că să se știe în Franța ca și pretutindeni că copiii noștri, cari opun inamicului stăvilărilor eroismului lor, nu vor fi atacați pe la spatele trădătorilor și că guvernul și parlamentul au știut să se arate la înălțimea primejdiiilor prin care trece națiunea și în special înălțimea necesităților unei victorii sigure.

Senatul adoptă apoi proiectul cu unanimitatea celor 294 de votanți.

Fiica fostului domnitor al Moldovei C. Șutzu

a murit

București, 21 (SIR). — La Fălticeni s'a stins din viață, după o grea boală, Elena maior Gr. Fotino, în etate de 75 ani, fiica fostului domnitor al Moldovei dela 1848, Mihail C. Șutzu.

de dimensiuni reduse. Acest fel de submarine vor putea fi întrebuințate într'un atac masiv împotriva Angliei. Construirea unui submarin din noul tip durează o lună.

Un nou tip de submarin construit de șantierele germane

COPENHAGA, 21 (Rador). — Corepondentul din Berlin al ziarului „National Tidende” transmite știrea că în Germania 60 de șantiere navale construiesc în serie un nou tip de submarin,

Fiorosul asasin Berilă condamnat pentru a treia oară la muncă silnică pe viață

Craiova, 21 (SIR.) — Curtea Criminală din localitate a judecat ieri procesul fiorosului asasin Andrei Berilă. După cum se știe, în primăvara anului 1937 — înainte de măcelul dela Galați — Andrei Berilă a omorât și jefuit la cuința sa din str. Leon Vodă pe geambașul Dumitru Firică și a încercat să ucide pe so-

ția acestuia. Curtea a condamnat pe Berilă la muncă silnică pe viață pentru omor cu jaf, și la 20 ani închisoare pentru tentativă de omor. De subliniat că prin sentința Curții Criminale din Craiova, asasinul Berilă suferă a treia condamnare la muncă silnică pe viață.

URSS și Germania

vor proceda la revizuirea aranjamentelor teritoriale din Polonia — afirmă presa franceză

Paris, 21 (Rador). — Ziarele franceze de Sâmbătă se ocupă de situația din răsăritul Europei și în deosebi, de raporturile dintre Reich și Uniunea Sovietelor. „Le Matin” scrie că rezistența neașteptată a Finlandei a modificat simțitor situația militară și diplomatică.

„L'Epoque” crede că după înfrângerea din Finlanda, Stalin va fi obligat să facă față unei lupte îndelungate în Nord și să revizuiască întreaga sa politică.

Ziarul crede că nu este exclus ca în lumina ultimelor evenimente, Germania și Rusia să procedeze la o revizuire a aranjamentelor teritoriale din Polonia.

„L'Excelsior” crede a ști că Germania ar cere Rusiei să-i cedeze cel puțin vremele, regiunea petroliferă din Galiția, care a produs în ultimul an aproape 400.000 tone. D. Pertinax afirmă în „L'Ordre” că situația Germaniei s'a întărit față de partenerul ei sovietic.

Sedința delegației economice a guvernului

BUCUREȘTI, 21 (SIR). — La 19 Ianuarie, delegația economică a guvernului a ținut ședință sub președinția d-lui consilier regal Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri.

O bătrână a murit de 106 ani

București, 21 (SIR). — La Turnu Severin a încetat din viață femeia Eliza Cârpan, în vârstă de 106 ani. Născută în 1833, existența sa este egală cu a orașului T. Severin, care se știe că a luat ființă în același an.

Pentru ușurarea exportului de ouă și păseri

Formalitățile trebuie simplificate

Timișoara, 21. — În balanța comerțului nostru exterior, exportul de ouă și păseri, care în anii de după unire a luat o frumoasă dezvoltare, aduce un aport destul de însemnat. Și faptul acesta trebuie considerat ca un bine, în primul rând, pentru sătenii cari se ocupă cu creșterea păsărilor.

Câtă vreme acest comerț n'a fost organizat așa cum este astăzi, păsările ca și ouăle de găină se vindeau cu prețuri foarte reduse. Iar sătenii, dacă au văzut că n'au rentabilitate să se ocupe cu creșterea de păseri, s'au interesat mai puțin de această ramură. Îndeosebi la găini, nu s'au mai gândit să-și îmbunătățească rasa.

Cel care și-a dat seama mai bine de acest rău, de slăbirea ramurii avicole, a fost Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Ca urmare, prin organele sale, Camere și sedii de agricultură, a început o vie acțiune pentru ridicarea aviculturii, acțiune ce se mai continuă și în prezent. S'au distribuit mai ales găini din diferite rase nobile, mai ouătoare și mai grele, deci mai căutate pentru că oferă mai multă rentabilitate crescătorului.

Abia după această acțiune am început a ne da seama că avicultura constituie una din ramurile bogăției naționale.

Trebuie însă să recunoaștem că acțiunea Ministerului Agriculturii și Domeniilor ar fi rămas fără rezultate prea mari dacă n'ar fi intervenit și comerțul exterior; exportul, care să ceară tot mai multe păseri: găini, găște și rațe îngrășate și ouă. Căci țărânul numai atunci începe a avea încredere într-o ramură de activitate când are o bună rentabilitate.

În ce privește exportul de păseri și ouă din Banat, el s'a îndreptat, îndeosebi, spre două țări: Germania și Anglia. În această din urmă însă, de la începutul războiului, nu mai putem exporta nimic.

FORMALITĂȚILE INGREUNE AȚA EXPORTUL DE PĂSERI ȘI OUA

După informațiunile sumare pe cari le avem, numai Banatul exportează anual păseri și ouă în valoare de aproximativ 200 milioane lei anual. Și cum cererile sunt tot mai mari, înseamnă că acest comerț ar putea lua o și mai frumoasă dezvoltare.

Se întâmplă însă că acest comerț întâmpină o serie de greutăți de ordin tehnic. Astfel sunt formalitățile ce trebuie îndeplinite până la esirea din țară a fiecărui vagon cu păseri sau ouă.

În primul rând este necesară o autorizație de export dela Oficiul Schimburilor cu străinătatea care se obține dela București și care trebuie reînnoită de diferite intervale de timp. Apoi: un certificat veterinar de origină și unul de export care se emite din însărcinarea Asoc. Exportatorilor de păseri de către Oficiul local. Standardizare în baza unei cereri separate pentru fiecare expediție și pentru care se încasează, după natura mărfii, 1000—1500 lei. Separat de această taxă se mai varsă la percepție, de fiecare dată cu ouă lei 72, adică 7200 lei de vagon. Chitanța respectivă, trebuie înaintată cu cererea la Oficiul de Standardizare.

Timișoara se transformă

Cum s'au dezvoltat orașele în vechime și cum se vor dezvolta în viitor

II.

Timișoara, 21. — D. ing. Vasile Ciurceu, șeful serviciului tehnic, cu care ne-am întreținut asupra planului de cinci ani al orașului — de care ne-am ocupat în articolul nostru precedent — ne spune următoarele în legătură cu dezvoltarea orașelor:

— „Prin anii 1500—1800, urbanistul avea un scop bine determinat: zidirea orașelor cetăți, fortificate din ce în ce mai puternic. În anii următori, orașele s'au dezvoltat dela sine, fără vre-un

scop bine determinat. În lipsa unei concepții de plan pentru construirea orașelor din aceste vremuri, s'a ajuns la orașele supra aglomerate, cu străzi înguste, cu loturi din ce în ce tot mai mici și cu suprafețe clădite din ce în ce tot mai mult, așa încât s'a sporit considerabil și densitatea edificiilor și densitatea populației, nemai vorbind de lipsa de sistematizare, în ce privește aliniamente, nivelmente de străzi zonificate, spații verzi, apeduct, canalizare, iluminare și în special arterele de mică și de mare circulație.”

PLANUL DE SISTEMATIZARE AL ORAȘULUI TIMIȘOARA

— „Orașul Timișoara — continuă d. ing. Ciurceu — a avut norocul să figureze între primele orașe, cari acum 30—50 ani s'au sistematizat.

Intr'adevăr, orașul Timișoara are un plan de sistematizare, și chiar unul de estindere, aprobat încă din anul 1911, de ministerul de interne ungar.

Datorită acestui plan, avem azi posibilitatea de a corespunde și condițiilor edilitare ale orașelor moderne, cari condițiuni, după cei mai renumiți urbanisti de astăzi, s'ar însuși după cum urmează:

1. Condiții biologice, bogăție de raze solare, de cer condiționat, purificat prin bogățiile de plantații, zone verzi, precum și păduri, case în grădini, străzi și bulevarde cu fâșii și zone verzi, etc.

2. Condițiuni de apărare contra atacurilor aeriene.

3. Drumul și timpul de acces la locul de lucru dela domiciliu să fie (atelieri, fabrici, școli, servicii) cât mai scurt posibil.

Primele două condițiuni duc de fapt la o descentralizare, descongestionare și la o răsfrinare (afănare) a populației și a construcțiilor supra-aglomerate. A treia condițiune duce la o configurare generică, fie de oraș liniar, fie la o tranziție a orașului concentrat spre cel liniar, fie fie la orașul concentric, construit inelar și radial, cu centre de acces zilnic, cu centre de acces săptămânal și cu un centru principal cu acces liniar.

INTRE TIMIȘOARA ȘI BUCUREȘTI

— „O aprofundare și mai adâncă în aceste lucruri ne arată, că mai toate orașele, atât cele noi cât și cele vechi, vor corespunde numai atunci acestor condițiuni, dacă se ajunge la o clasificare, adică la zone. Astfel planul director de sistematizare a primăriei municipiului București prevede următoarele zone:

1. Zona rurală, cu ferme și cu industrii cu caracter speciale, (cărămidării, carieri, depozite, mori, pulberării, arsenale). Apoi cu instituții cu caracter special, culturale: Spitale, sanatorii, cimitire etc.

2. Zona rezidențială, cu permis de zidire în mod normal numai pentru locuințe și cu permis în mod excepțional numai pentru magazine de comerț, local, atelieri pentru uz propriu, școli, dispensare, băi publice. Interzis: comerț în general și industrial.

3. Zona protejată, cu permis de construcție în mod normal: locuințe, comerț, industrie, salubritate și comodă. Interzis: industria incomodă și insalubră.

4. Zona mixtă, cu permis de construcție în mod normal: locuințe, comerț, industrie incomodă și salubritate. Interzis: industria insalubră.

5. Zona comercială, cu permis de construcție în mod normal: birouri comerciale și de administrație, o parte din industria incomodă și insalubră. Interzis: industria insalubră.

6. Zona industrială, cu locuințe numai pentru directorii întreprinderi și personalului de pază.

O astfel de zonificare, deci primul element esențial pentru întocmirea unui plan de sistematizare, este strâns legată de alte elemente, cum este de exemplu circulația, spațiile verzi etc.

Desigur, că ceace se constată în sus-numitul plan director de sistematizare pentru Municipiul București, trebuie rețut și pentru orașul nostru.

Zonificarea trebuie să țină seama de condițiunile speciale ale Timișoarei, cari diferă mult în unele privințe de condițiunile altor orașe. Mai socotim că o clasificare a zonelor trebuie să fie înaintea de toate clară și simplă, pentru a fi ușor înțeleasă și pusă în aplicare, apoi să fie logică și corespunzătoare necesităților firești ale orașului și ale populației, pentru a fi acceptată ca un lucru just, iar nu impusă ca un principiu al autorilor planurilor.

Scopul practic al unei clasificări în zone este de a se crea condițiuni pentru a clădiri ca i să permită, să favorizeze sau să interzică, pe anumite terenuri anumite forme de activitate. Totuși, un sistem de zonificare nu trebuie să fie absolut rigid și necondiționat, trebuind să țină seama de dezvoltarea firească a unui oraș sau numai a unei părți de oraș.

ZONIFICAREA TREBUE SĂ SE BAZEZE PE PRINCIPII CLASICE

„Prin zonificare se poate favoriza sau diminuea, dar nu se poate crea, dezvoltarea anumite forme de activitate pe anumite teritorii. În vederea unei bune dezvoltări nu trebuie să se creeze interdicțiuni absolute decât în foarte puține cazuri.

Zonificarea trebuie să aibe o elasticitate menită să adapteze planul de sistematizare eventualelor schimbări viitoare în caracterul evoluției orașului.

Mai trebuie să avem în vedere, că orașul Timișoara este centrul industriei comerciale și agricole al Banatului. Industria, comerțul și agricultura fiind principalele surse de dezvoltare a unui oraș modern și va trebui să facem toate ușurările necesare amenajărilor ca să atragem așezările industriale și de întreprinderi comerciale și agricole în jurul orașului.

Zonificarea trebuie deci astfel făcută, încât să nu constituie o șicană pentru industrie și comerț, ci o încurajare.

Timișoara fiind capitala unui finanțament și de cale ferată, aviației și navigației fluviale, circulația rutieră atât în legătură cu exteriorul orașului cât și cu circulația internă din oraș și suburbane, arterele mari de circulație de pe străzile principale, sunt în strânsă înălțuire cu aviația comercială, industrială și agricolă a acestui finanțament. De aceea circulația de pietoni, vehiculelor animale și motorizate, scurgerea circulației de trecere prin oraș, separarea la tezelor, sunt probleme cari trebuie să se documenteze înainte de a fi soluționate.

Crearea zonelor verzi chemate a se realiza, condiționa și regenera element al omului de oraș (aerul) și să se a-și putea reface oboseala rezultată prin munca istovitoare din fabrici, liere, biurouri, etc. este principala condițiune de construire a orașului modern.

Aceste necesități de documentare elementelor specifice ale orașului Timișoara pentru viitoarea îndrumare dezvoltare și de conformare la condițiuni de urbanistică modernă, crezut să le satisfacem prin înființarea secției de urbanism.”

(Măine: Activitatea secției de urbanistică a serviciului municipal)

Pe lângă cele de mai sus, se mai cere o declarație în 5 exemplare, conținând toate datele, către Institutul Național de Export; o declarație de devize, tot în 5 exemplare, către B. N. R.; alta către Of. Schimburilor cu străinătatea și o factură în 3 exemplare.

Standardizarea, se face numai la frontieră și întâmpină alte greutăți din cauză că comisiunea respectivă se compune din mai multe persoane. Urmează vânzarea propriu zisă cu alte formalități, cu alte declarații către diferite resorturi, plus factura de export. Se formează un adevărat dosar de acte care trebuie trimis filialei B. N. R., apoi unei bănci autorizate care garantează vărsarea devizelor și iar viceversa la B. N. R. care după îndelunghibuzeli aprobă exportul mărfii. Vagonul poate porai însă numai după sosirea actelor la gara de frontieră, ceea ce durează adesea peste 48 ore.

Cu atâta întârziere, nu este de mirare că de multe ori exportatorul suferă pagube, vara ca și iarna. Păsările trebuie hrănite, altele mai mor, iar ouăle se strică sau îngheață.

Oare nu s'ar putea simplifica aceste formalități? Noi credem că da.

ALTA GREUTATE: OBTINEREA VAGOANELOR DE TRANSPORT

Cu obținerea vagoanelor de transport e și mai rău. Regulamentul C. F. R. spune că, pentru vagoane frigorifere, cererile trebuie făcute cu cel puțin 10 zile înainte. — Asta n'ar fi o problemă, dar organele C. F. R. nu-și asumă nici o responsabilitate că vagonul va fi sau nu la dispoziția solicitatorului la data fixată.

Câte odată se întâmplă ca exportatorul să aștepte și 30 zile până primește vagoanele cerute, deci cu 15—20 zile întârziere. Neajunsul acesta este foarte mare, căci comerciantul are convenție pentru a furniza marfa la date fixe și dacă aceste angajamente nu sunt respectate, cumpărătorul poate renunța la marfă ca să se vândă apoi la rebut.

În situații din acestea, negustorul, ca să evite alte pierderi — un vagon cu ouă costă 280.000 lei — stornează vagoanele primite cu întârziere. Taxa de stornare era de 1000 lei la vagon, acum a fost urcată la 5000 lei. E o taxă exagerată care trebuie redusă, cu atât mai mult că stornarea nu se face din vina comerciantului.

Deasemenea organele C. F. R. trebuie să facă tot ce le stă în putință pentru a pune la dispoziție vagoanele la datele solicitate. Căci în urma acestui neajuns nu suferă numai exportatorul. Suferă crescătorii de păseri, suferă statul prin scăderea exportului și suferă bunul renume al comerțului nostru exterior, mai exact, importatorii își pierd încrederea în noi.

Astăzi când sunt state cari fac tot posibilul ca să-și mărească exportul, trebuie și noi să ne străduim, cel puțin, să nu ne pierdem de buzele.

Cele de mai sus, sunt valabile pentru întregul nostru comerț exterior, căci, la orice exportăm aceleași formalități și greutăți se ivesc.

Teodor Balog.

Punct de vedere...

Proiectul de lege, menit să pună ordine în marea problemă a funcționarilor publici, este viu comentat și sautat cu multă satisfacție de toată lumea.

Nu sunt funcționar public, dar pentru că am văzut prea multă mizerie în case de funcționari publici, pentru că am avut multe procese de ale funcționarilor publici, rezultate din răul de care vreau să vorbesc în cadrele acestui articol, cred că mă pot considera, oarecum ca parte interesată în cauză, pentru că să atrag atenția asupra unei chestiuni ce pare să scape preocupărilor legiuitorului.

Legea dlui prim-ministru Gh. Tătărescu vine tocmai la vreme, ca să taie din rădăcina vechiului sistem.

Are de gând să asigure loc celor cu studii și titluri, cu cunoștințele trebuitoare serviciului, cu garanții de probitate morală, condițiuni deopotrivă de importante, ca și conștiința civică și dragostea de țară, care trebuie să încălzească permanent sufletul funcționarilor statului.

Țara are nevoie numai de buni funcționari, sub raportul calității și cantității muncii. Ea cere dela fiecare cetățean, ori unde s'ar găsi, supunere necondiționată, dragoste și avânt generos către țelurile și rosturile ei mai înalte, pentru ca la un moment dat, când va fi nevoie, efortul întregii națiuni să se poată realiza asigurând succesul final.

Vom vedea, în fine, pe fiecare la locul lui, așa după cum se cuvine. Și să nu se uite că pentru fiecare loc, oricât ar fi de modest, se cere un adevărat om, silitor, capabil și cinstit, pentru că aparatul de stat să meargă bine.

Nu vor mai fi de aci înainte — să sperăm — indivizi cu studii pretești la conducerea unor servicii economice, care n'au nimic comun cu știința teologică (!), sau la calea ferată (!), și nu vom mai vedea foști măcelari și chelneri aciuți în poliție, ajungând la grade importante, abuzând de părțicia de putere publică cu care au fost învestiți, pentru a compromite obrazul țării.

Tagma funcționărească — respectând excepțiile — s'a nivelat în jos, nu numai din cauza „sistemului”, dar și din cauza individului, „celula” fiind bolnavă, hămesită, lichelizată, lăsată fără control, într'un Eldorado al abuzului și al corupției.

Ne e pentru prima oară când spun în public aceste lucruri. Am mai spus, în presă și în conferințe, problema funcționărească, pe diferite planuri, natural fără nici un succes. De vină a fost sistemul politicianist și lipsa unei legi cum se cade.

După mine, problema funcționărească are o latură extrem de gravă, de care socot că depinde, anume: SALARIILE!

Ca să ai un funcționar de calitate superioară, priceput, săracuincios și mai presus de toate CINSTIT, nu se mai pot menține actualele salarii de mizerie.

Mai precis, față cum stau lucrurile: pentru ocuparea unui post de subcomisar în poliție se pretinde licență în drept, examene, stagiu. Salariul este de 3000 lei pe lună, în schimb serviciul, prin natura lui, istovește, abrutizează, este plin de pericole și peripeții.

Desigur, țara are nevoie de o poliție bună și modernă, ceea ce presupune că, finierii cari intră în această instituție, își iubesc meseria, înțeleg rostul ei, și și fac un titlu de onoare din sacrificiul tinereții și al sănătății lor, pentru liniștea și siguranța cetățenească să fie asigurate.

Să avem însă curajul de a o spune ne față; cu o leafă de 3—4000 lei, poliștii noștri, așa cum îl vrem noi, *ideal*, nu poate să trăiască, împreună cu familia, în mod cinstit și cu fruntea ridicată. Va fi silit să primească „sperțul” de până acuma, acele mizerabile „sutare”, care în ultimă analiză sunt rușinea noastră a tuturor...

La fel, și n'are mai gravă, este situația magistraților. Acești oameni nu pot

avea, și nu le este permis să și facă nici un câștig lateral, n'au tantieme, nici consilii de administrație, nu pot cere și primi ajutoare sau cadouri, fiind astfel siliți să se restrângă și să se sbată în limitele unor lefuri cu adevărat mizerabile, pentru că 6—7000 lei lunar nu este suficient pentru trai, pentru taxele școlare ale copiilor, la o boală, pentru o recreație, pentru o carte, care desigur nu este un lux.

Pentru ca să nu-l avem ignorat, acrit, demoralizat, magistratul, la fel cu ceilalți funcționari judecătorești, *ar trebui să primească cel puțin îndoitul salariilor lor de astăzi*, pentru că în fond prin aceasta tot interesul public este servit.

O categorie specială de funcționari intelectuali, cari suferă de pe urma aceluiași rău, sunt farmaciștii licențiați ai Casei Asigurărilor Sociale, mai prost plătiți decât funcționari *netitratii*. Lucrul acesta bizar, pare neadevărat și neserios, totuși realitatea este că farmaciștii primesc 4—5000 lei pe lună... pe hârtie.

Nu are nici o rațiune și nici o justificare concepția care a putut determina această diferențiere arbitrară. Evident, situaținea este profund nedreaptă, pentru că în vreme ce conștopistului administrator activ se cere o muncă foarte puțin cerebrală, în schimbul salariului de 6—8000 lei lunar, farmaciștii ca și medicul are greaua răspundere profesională pentru sănătatea și viața miilor de pacienți, plus munca fizică a kilometrajului făcut pe lângă receptură și migaloasa contribuție intelectuală la elaborarea rețetelor, toate acestea pentru 4—5000 lei pe lună.

Ca să ai un bun polițist, un bun magistrat, un bun grefier, un bun farmacișt, ca toți aceștia să fie fericiți de pe urma muncii lor, toată lumea de bun simț va fi de acord că salariile de astăzi nu se mai pot menține, mai ales că și evenimentele internaționale au voit să ne sporească greutatea, provocând urcarea prețurilor pe zi ce trece.

Legea preconizată de d. prim-ministru Gh. Tătărescu va trebui deci să rezolve și această foarte gravă problemă a salariilor, pentru simpla rațiune, că oricât ar fi de bune condițiile de recrutare, funcționarul cu stomacul gol, coatele rupte, polițe scadente, chirie neplătită, copii și nevasta goi în locuința rece, nu poate să fie mai bun decât este astăzi! Și atunci... ar fi păcat dacă o lege atât de bună și atât de necesară!

Dr. CAIUS RAMNEANȚU

O interesantă achitare la judecătoria de speulă a municipiului

Timișoara, 21. — D. judecător Octavian Popa, titularul judecătoriei speciale de înfrânarea speculei, a pronunțat o interesantă hotărâre, în această materie, care ține loc de jurisprudență în materie. Iată speța:

Firma Magazinul Poporal J. Koch a fost chemată în judecată, pe baza procesului verbal, dresat pentru faptul că a vândut poplinul cu un preț mai urcat decât în luna Martie 1939.

În fața instanței, s'a prezentat Federația asociațiilor comerciale, d. J. Koch, asistat de d. avocat Octavian Metea, care a demonstrat că legea speculei nu se aplică decât mărfurilor de generală necesitate, stabilite prin decizie ministerială.

În cauză nu se poate face aplicațiune art. 23 punctul g din lege, care prevede

SPORT

Program internațional și faliment local

Am scris într'unul din numerile trecute, despre perspectivele ce se deschid fotbalului românesc, în urma înființării Cupei Dunărene, și am stabilit, că în ceea ce privește echipa noastră reprezentativă, avem un program destul de bun, care probabil că va putea produce Federației fondurile necesare pentru a activa și pe mai departe în verva de până acum.

E logic ca Federația să se intereseze din timp și să perfecțeze întâlniri rentabile, căci este doar o chestie de existență pentru forul nostru, deoarece cotele ce i se cuvin după matchurile de campionat însumă doar sume foarte neglijabile.

Federația noastră are nevoie de fonduri. E logic ca să fie așa. Are de realizat idei mari, foarte mari, ca școala de antrenori, tabără pentru juniori, sisteme de diagonală și altele, toate pentru viitorul fotbalului românesc.

Dar la bietele cluburi nu se gândește decât un foarte mic de oficiali, cu toate că fără cluburi tari și consolidate, Federația nu va putea face față, decât foarte puțină vreme obligațiilor, căci deodată

cu săbirea cluburilor va decada atât raul jucătorilor neplătiți la vreme, cât calitatea fotbalului practicat. De ge școală de antrenori, când cluburile vor avea bani cu ce să-i plătească.

Sistemul de acum, când majoritatea cluburilor se mențin din dărnicia unui Mecena, sau din cine știe ce poană, trebuie să înceteze, căci la un moment seacă aceste izvoare, iar cluburile cădea de răpă. Ori aceasta nu poate intenția forului superior.

Cluburile trebuiesc consolidate materialicește. Asta o știe oricine. Dar în plin sezon se organizează o mulțime de matchuri cu echipa reprezentativă a rii, sau cum va fi de acum înainte, cu trei garnituri deodată, și cluburile vor avea nici zile libere bune, și nici câtori buni — aceștia fiind selecționați — nu vor putea organiza nici matchuri.

Federația ar fi trebuit, sau va trebui să se îngrijească, ca cluburile să poată realiza perfectă matchuri cu șansa de a realiza rețete, spre a ajunge în situația de realiza bugetul.

Sfintirea bisericii ortodoxe române din Toracul mare (Jugoslavia)

TORACUL MARE, 21. — *Duminecă 14 Ianuarie a. c., în cadrul unor mari solemnități bisericești, s'a sfințit biserica ortodoxă română din Toracul mare (Jugoslavia). Edificată în anul 1875, această biserică, mare cât o catedrală, ajunsese în timpul din urmă într'o stare de paragină și de ruină, din care trebuia ridicată cu orice preț.*

La cererea repetată a preoților din localitate, comuna politică, având în frunte pe fruntașul Panta Bandu, a votat suma de 70.000 dinari pentru renovarea sfântului locaș. Ulterior, s'au mai oferit 5 jughere din izlazul comunal, pentru înlocuirea acoperișului vechi cu șindrila nouă.

Exteriorul bisericii fiind mai rău lucrările de reparațiune efectuate fost: refacerea înt. egului turn cu și tînchea nouă, tencuirea și un acoperiș.

La actul sfintirii au participat și Ioan Farca, Ioan Frișcan și Ioan Ios, învățătorii Dumitru Ciobanu, stantin Rânjală, Gheorghe Stancu, Popescu, N. Ploșteanu, apoi autoritățile locale și o mare mulțime de cicioși.

Răspunsurile liturgice au fost corul mixt „Armonia” din Toracul re, condus de harnicul învățător stantin Rânjală.

Naș a fost d. primar Panta Bandu, prin a cărui bunăvoință s'au ajutoarele necesare lucrărilor de vare.

La priceasnă, Pr. Ioan Farca a credincioșilor însemnătatea bisericească care a fost în toate vremurile pavăză pentru neamul românesc de tutindeni.

La sfintire s'au făcut următoarele donațiuni:

D-na Florica Farca, preoteasă, nat doi prapori, țesuți de femeile comuna, după modele copiate din grafia răposatului Patriarh Cristea. Nașele praporilor au fost Iria Negru și Varvara Cipu.

Savu și Maria Izgherion au donat pereche de cununii frumoase, odihna fiului lor Niță, răposat în reea vârstei.

Printr'o colectă, s'au făcut donațiuni pentru împodobirea bisericii.

Tot cu ocaziunea sfintirei, 56 de concubini au cerut să li se ceară cununia religioasă, intrând rândul creștinilor adevărați.

Sfintirea bisericii ortodoxe din Toracul mare a fost prilej de bătoare și de adevărată înălțare tească pentru toți românii din noastră.

INFORMAȚIUNI

Calendar

DUMINICĂ, 21 IANUARIE

Ortodox: Cuviosul Părinte Maxim Mărturitorul († 662).

Catolic: Septuagesimă. Sfânta Agnesia M.

Farmacii de serviciu. Circ. I: Mizericordanții, Str. Sf. Ioan; Circ. II: Schul, Str. Jareșal Joffre 4; Circ. III: Keller, Bul. Carol 277; 7 Circ. IV: Diana, Str. Brătianu 29. Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu; Patelia: Panajoth.

LUNI, 22. IANUARIE

Ortodox: Sf. Apostol Timoteiu († 97).
Catolic: Sf. Vincentiu († 340).

Farmacii de serviciu: Circ. I: Salvator, Bul. Reg. Ferdinand 3; Circ. II: Șarpe, Pa. Traian 7; Circ. III: Merkler, Bul. Carol; Circ. IV: Ungváry, Str. Preyer 1.

Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu; Patelia: Panajoth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFEI:OR:

Capitol: „Primul sărut”, cu Deanna Durand și Jackie Cooper.

Scala: „Dr. Robert Koch”, cu Emil Jannings.

Corso (fost Rivoli): „Adio, d-le Chips”, Robert Donat.

Apollo: „Tragedia unei generații”.

Cea mai ieftină

— ADMINISTRATIVE. Rugăm pe domniile abonați să achite abonamentul rînd pe cuponul mandatului clar: suma, numele, pronumele, comuna, oficiul poștal, județul. Domniile depozitari — în instanță — sunt rugați insistent, ca să întârziere să deconteze achitând conștient până la 31 Decembrie 1939.

Concurs pentru planurile școlii primare din Târnova. Am anunțat la timp că în anul bugetar viitor, ținutul Timiș construiește la Târnova, în județul Caraș, o școală primară cu șase săli de clasă și cu locuințe pentru personalul didactic. Ținutul a publicat acum concurs pentru întocmirea planurilor acestei școli. Arhitecții concurenți își vor depune proiectele, până la 15 Februarie 1940, la serviciul tehnic al ținutului Timiș, unde se primesc și toate documentele necesare. În legătură cu acest concurs, între concurenți se vor împărți trei premii, unul de 20 mii lei, iar alții de 10 mii lei. Pentru cazul că nici un proiect nu va fi găsit răspunzător scopului urmărit, ținutul nu mai acordă premiul întâi, de 30 mii lei.

CEL MAI IDEAL PURGATIV,

curățător de sânge și fiere este pilula „Solveo” a drului FÖLDES. Constipația, stimularea organelor digestive, durerile stomacale și intestinale vindecă complet. Căștia Lei 20. De vânzare în toate farmaciile și drogheriile din țară

D. Iuliu Linc, dentist cu diplomă început activitatea în Palatul Löffler, et. I. de Pelev. Ferdinand.

Expoziția pictorului Corneliu Liuba. Sala de jos a Palatului Cultural din Timișoara s'a deschis expoziția pictorului prof. Corneliu Liuba. Expoziția rămâne deschisă până la 31 Ianuarie. Intrarea liberă.

— Suspendarea cursurilor de apărare pasivă dela „Capitol.” Incepând cu Luni 22 Ianuarie 1940 cursurile de apărare pasivă care s'au ținut la Cinematografe sunt suspendate.

— Serbarea brevetelor s'a amânat. Serbarea brevetelor care urma să se țină în ziua de 21 l. c. în sala Casei parohiale a bisericii ortodoxe române din Iosefin, s'a amânat pentru data de 28 Ianuarie a. c.

— Violinistul Virgil Pop la Radio. Cunoscutul și apreciatul violinist Virgil Pop, solist al Filarmoniceii din București va cânta la Radio-București la ora 20.20.

— Se cer cărți pentru soldații bolnavi în spitale. Spitalele militare sunt pline de tot felul de bolnavi și în timpuri normale, când țara nu are sub drapel decât efectivele contingentelor obișnuite. Cu atât mai pline sunt spitalele noastre militare armate, în vremea de iarnă grea și când armata noastră, pentru a face față oricăror evenimente, e nevoită a face concentrări masive din toate armele și din toate contingentele. Spitalul militar Timișoara adresează intelectualilor români din oraș și din provincie, prin intermediul ziarului „Dacia”, rugăminte de a dona cărți și reviste pentru soldații bolnavi din acest spital. Ofrandele se vor depune la redacția ziarului „Dacia”, care le va preda spitalului.

— Dr. Kemény Ioan, medic ginecolog mamos s'a reîntors și a început consultațiile. Unde scurte. Timișoara II, str. 3 August 9. Telefon 21—31.

montare și reparare a apeductelor

— Starea civilă. Născuți: Doina Leana, Lidia Ponomarenko, Viorea Szabozslai. Morți: Paulina Munz 76 ani, Ecaterina Mayer 31 ani, Andrei Gadnai plugar 80 ani, Petru Boți geambaș 59 ani și Margareta Rechtenwaldt 60 ani. Căsătorii: Leo Magyar cu Magdalena Szenes, Petru Müller cu Margareta Adam, Ioan Tuțu cu Olga Pavlović, Milivoi Labici cu Maria Lina, Antonio Staszni cu Elisabeta Fisch și Teodor Tomescu cu Terezia Macavei.

Acțiune pentru înzestrarea armatei în Orăștie

Orăștie, 21. — Conducătorii serviciilor publice din localitate, în frunte cu d-nii: primar Dr. Deac, pretor Dr. Andreicuț, controlor fin. Rusu, dir. Cezar Petrașcu comandant P. P., ajutați de întreaga comunitate, au organizat o patriotică activitate între cetățeni, pentru subscrierea de bonuri pentru înzestrarea armatei, conform îndrumărilor părintești și îndemnul național-patriotic al d-lui Colonel C-tin Bengău, prefectul județului Hunedoara, care este un neobosit conducător în toate chestiunile de interes patriotic și obțese ascultat de toți cetățenii și românii de bine.

Cetățenii din toate straturile sociale subscriu bucuros pentru întărirea Patriei!

În ziua de 18 Ianuarie corpul didactic al tuturor școalelor din plasa Orăștie, întrunit într-o consfățuire la Orăștie,

sub președinția subșef. școlar Ene Negulescu, asistat de dir. Cezar Petrașcu, comandantului Cohortei străjerești din plasa, au subscris cu mare înfuzetare salarii peo lună pentru fondul înzestrării armatei.

Tot în acest scop, Subcentrul P. P. Orăștie Nr. 1, va reprezenta la dorința generală a publicului, din nou piesa eroică „Pește Carpați”, de Loc. col Alex. Madgearu, în sala „Central”, în seara zilei de 24 Ian. (ziua Unirii), la care frumoașă reprezentanți sunt invitați să participe toți cetățenii și bunii români, ajutând cu taxa lor benevolă de intrare la înzestrarea bravei noastre Armate!

În comunitățile din plasa Orăștie și Geogiu, instituțiunile publice în frunte cu banca „Ardeleană”, — care a subscris bonuri în valoare de aproape un milion lei, — industriale, comerțanții și țărani, dau cu drag obolul lor!

Inchiderea cursului agricol pentru țărani, dela Buteni județul Arad

Sâmbătă 15 Ianuarie a. c. a fost ultima conferință ținută de d. ing. Ioan Hălmăgean la cursurile agricole pentru țărani, organizate de Camera de Agricultură din Arad. La deschiderea acestor cursuri a luat parte d. senator Aurel Birtolon, președinte al Camerei, împreună cu d. ing. Agr. Emil Pop.

La aceste cursuri au luat parte 80 de agricultori care au plecat mulțumiți de cunoștințele ce le-au primit. Dl. ing. Ioan Hălmăgean dela Șebiș I se aduc mulțumiri din partea populației pentru munca ce a depus-o și pentru reușita acestor cursuri.

HIRSCHL

Timișoara III, Str. Treboniu Laurian 5. Tel. 16-76

— Expirarea amnistiei fiscale. Ministerul de finanțe ține să reamintescă tuturor contribuabililor, că legea de amnistie fiscală expiră la 31 Ianuarie 1941.



Mica publicitate

Moșia Niemetz Găvojdia, lângă Lugoj, 200 jughere cadastrale, arător puține fânețe, supraînclășta mâine, Luni, ora 3, la Primăria Găvojdia. Prețul de strigare 1 milion 111.100 Lei, garanța 10%. Dr. G. Alföldi, Timișoara I, Str. Lovinici 8.

Locuință cu 5 camere, dependințe, confortabilă de închiriat în Str. Moșilor No. 6 (lângă Piața Kütli).

Căutăm pentru cumpărare imediată cu bani gata următoarele mașinării: Prese hidraulice și excentrice, diferite mărimi, mașinării de tot felul de tâmplărie și pentru lucrat lemnul, mai multe și diferite motoare electrice, tot felul de mașinării pentru tinichea, presă pentru găurit tabla, strunguri și foarfeci de tăiat table. Adresa: Prima Fabrica de Montaj N. B. Perry Poruța S. A., Cluj, Str. Baciu 14.

Pian scurt, negru, mecanic englezesc, execuție primordială, vinde Freund. Timișoara, Str. Turin 6. Telefon 38-13.

Perfecționare în lucrări de birou. Inscrisurile în cursul semestrului II au început. — „Bărci”, Școală specială de stenografie și dactilografie, IV, Str. Bonnas No. 4.

De vânzare, sau de închiriat băcănă Iosif Burnatili, coloniale și băutură. II, Str. Samuil Micu No. 6 (lângă fabrica de mănăși)

Domnișoară de birou, cu scriere frumoasă se caută. A se prezenta la Administrația ziarului „Dacia”, ora 9—13, 17—19.

S'a pierdut un certificat de absolvire al școlii de elevi meseriași din atelierul principal CFR Timișoara, pe numele Chirculescu Gh. Ioan. Afătorul este rugat să-l preda la redacția ziarului „Dacia”, contra recompensă.

Prepar copii de curs primar. Pretențiuni modeste. Adresa la ziar.

O doleanță a locuitorilor din comuna Cil jud. Arad

Populația comunei Cil din județul nostru, cere autorităților competente, ca târgurile de țară la care au avut drept, câștigat de 300 ani înainte, și care a fost suprimat anul trecut, să fie din nou înființat.

În urma desființării acestor târguri, comuna suferă multă pagubă din punct de vedere economic.

ULTIMA ORA

Noua organizare a Frontului Renasterii Naționale

Un scop unic: înălțarea patriei

**Două principii fundamentale: unirea tuturor forțelor politice și reprezentare
categoriilor profesionale prevăzute în Constituție**

București, 21 (SIR). — M. Sa Regele a semnat ieri Decretul Lege pentru organizarea Frontului Renasterii Naționale. Textul noii legi apare în Monitorul Oficial de azi și va fi publicat de ziare mâine. Astăzi, ziarul publică textul expunerii de motive: Noua organizare a Frontului Renasterii Naționale (F. R. N.) concretizată în acest proiect de lege se întemeiază pe cele două principii fundamentale, care au determinat creșterea acestui organism:

— Principiul unirii tuturor forțelor politice într'un singur mănunchiu, având ca unic scop înălțarea patriei.

— Principiul reprezentării categoriilor profesionale prevăzute în Constituție, categorii corespunzătoare realității românești.

Ea ține seama, în același timp, de constatările impuse de primul an de funcționare a F. R. N. Aceste constatări privesc tehnica de organizare, sau aplicare, pe teren a principiilor menționate. Păstrând deci aceeași bază ideologică, mergând pe același drum, care e drumul tuturor fiilor țării noastre și urmărind același scop, noua organizare a F. R. N. caută să asigure:

O reprezentare reală a voinței mem-

brilor F. R. N., împărțiți pe categorii profesionale conform prevederilor Constituției Regele Carol al II-lea. Așa dar, o aplicare a criteriului electiv.

O dreaptă manifestare, în același timp, a criteriului selectiv. El se exercită de către forurile conducătoare ale F. R. N. în ce privește elementele recomandate prin aplicarea criteriului electiv. Această imbinare a celor două criterii — electiv și selectiv — constituie elementul fundamental în alcătuirea organizațiilor F. R. N. El este, totodată, caracteristica originală a sistemului de organizare F. R. N. deosebindu-l de for-

mațiunile similare din celelalte țări.

— Unitatea de comandament, condiție necesară succesului acțiunii politice. O participare efectivă a tuturor elementelor de valoare politică, la conducerea organizațiilor. Adâncirea problemelor specifice, diferitelor categorii profesionale și diferitelor regiuni ale țării.

Possibilitatea prezentării doleanțelor de interes general către guvern, administrația de stat și cea locală, prin ganele F. R. N.

In restul expunerii, se dezvoltă pe larg fiecare din aceste principii.

450 de avioane sovietice deasupra Finlandei

**Un detașament sovietic decimat de finlandezi
Voluntarii suedezi activează cu succes**

Helinski, 21 (Rador). — Comunicatul militar dela 19 Ianuarie, la amiază: In istmul Careliei inamicul continuă să se fortifice. La Nord-Est de lacul Ladoga, trupele finlandeze au cucerit mai multe poziții de sprijin rusești. Mai multe patrulare inamice au fost distruse. In direcția Ilomantsi, trupele finlandeze au decimat un detașament sovietic, compus din cinci ofițeri și 45 ostași. In sudul Finlandei, aviația dușmană a bombardat Joi mai multe districte din arhipelagul Abo, in regiunea Hangoe și in valea Kymmen. In zona operațiilor militare au sburat Joi aproximativ 250 de avioane sovietice, in istmul Careliei și aproape 450 in întreaga țară. Finlandezii au doborât trei avioane sovietice. Aviatorii suedezi voluntari au bombardat cu succes trupele inamice in cantonament și in coloane.

COMUNICAT SOVIETIC

Moscova, 21 (Rador). — Comunicatul oficial sovietic: Acțiuni de cercetași in toate sectoarele și pe alocuri lupte între unități mici. In direcția Petrozavodsk, in sectorul Kitela, un grup de cercetași sovietici a nimicit un batalion finlandez, care a părăsit pe teren 26 mitraliere. In istmul Careliei, lupte între trupele de avântost, in cursul cărora inamicul a suferit pierderi. Aviația sovietică a făcut in mai multe regiuni sberuri de recunoaștere, bombardând obiective militare.

ALARMA LA HELSINKI

Helinski, 21 (Rador). — O alarmă aeriană a fost dată Sâmbătă dimineață. Alarma a durat dela 11.15 până la

11.35. S'au auzit distinct avioanele. Vineri avioane sovietice au sburat deasupra mai multor localități din interiorul

țării. Au fost bombardate din nou orașele Hangoe și Ekenaes. Pagubele nu sunt încă cunoscute.

Se va ști la timp ce va face Führerul

Berlin, 21 (Rador). — DNB transmite: Dr. Göbbels, ministrul propagandei, a vorbit Vineri seara in palatul țargului din Posen, in fața a peste 15.000 de germani etnici, sau emigranți din țările baltice și din Volhymia, declarând între altele:

Siguranța amăgitoare in care se complac inamicul nostru, nu se mai potrivește azi. El își fac idei cu totul greșite despre Germania actuală. In schimb, germanii, plini de responsabilitate, caută să recunoască adevărata valoare a inamicului, fără a-l subestima. Se caută acum la Londra și Paris o soluție pentru o problemă politică și pentru o enigmă. Cu stăruință și cu multă fantezie se pune întrebarea: ce va face Hitler? Se pretindea, de curând la Londra și Paris că el sondase, pe ce'ea statelor centru, a Romei și a Vaticanului, pentru că nu mai vedea vre-o esire, asupra posibilităților unei păci. Câteva zile mai târziu se afirma că el hotărâse un război totalitar și ofensiv. Din ceas in ceas era de așteptat o lovitură teribilă. Statul german nu vede necesitatea de a se ocupa de aceste stiri

alarmiste. Națiunea germană nu vede in ele decât o nevroză a fricii parazitilor lumii.

Dealtfel, nu este datorica guvernului german de a ține seamă de toate știrile alarmiste dela Londra și Paris. Se va ști la timp ce va face Führerul. Națiunea germană va fi victorioasă in această luptă pentru soarta ei.

Guvernul belgian

**a luat măsuri pentru a împiedeca otrăvirea
opinii publice de către organizațiile subversive**

Bruxelles, 21 (Rador). — Agenția telegrafică belgiană publică: După alarma dela sfârșitul săptămânii trecute in toată țara domnește calmul. Nimic n'a fost schimbat in ceiace privește măsurile de siguranță luate cu această ocazie. Guvernul este de părere — fără îndoială — că motivele cari au dictat aceste măsuri n'au dispărut și că nimic nu

justifică o revenire asupra măsurilor luate.

Bruxelles, 21 (Rador). — Guvernul belgian a luat măsuri severe din rezultat voința sa fermă de a nu permite grupărilor subversive să otrăvească opinia publică, anunță agenția telegrafică belgiană.

Cine a provocat războiul

Berlin, 21 (Rador). — Sâmbătă a fost date publicității două rapoarte gărcinatului cu afaceri a Germaniei Paris, redactate in 1939. In aceste rapoarte, însărcinatul cu afaceri face re de seamă asupra conversațiilor pe re un om de încredere al său le-a cu d. Campinchi, ministrul marinei ceze și din care se poate trage concluzia că, contrar celor afirmate de „Café galbenă” franceză, războiul actual a fost pregătit și provocat de Anglia și Franța.

Pe frontul Salla

Londra, 21 (Rador). — După ultima informații de pe frontul din Salla continuă cu înverșunare izopotrivă două divizii ruse, care au un efect de 45.000 oameni. Una din divizii s'ar încercuită. La Stockholm se afirmă victoria finlandeza dela Salla între însemnătate și pe cea dela Soumus.